

Dossier prasowe – Zrównoważony rozwój w Austrii

Wiosna 2024 i zima 2023/24

Kontakt Wiedeń:

Katrin Erben / ekspertka ds. zrównoważonego rozwoju

Österreich Werbung

katrin.erben@austria.info

www.austriatourism.com/nachhaltigkeit

Kontakt Warszawa:

Ewa Nasilowska

Narodowe Biuro Promocji Austrii

PR

ewa.nasilowska@austria.info

Zrównoważony rozwój w Austrii - Spis treści

Zrównoważony rozwój w Austrii jako destynacji turystycznej – słowem wstępu	3
Zrównoważona zima w Austrii	4
Mobilność w Austrii	6
Radzimy: co urlopowicze mogą zrobić dla natury?	7
Certyfikacje	8
Austriackie inicjatywy w zakresie zrównoważonego rozwoju	9
Parki narodowe w Austrii	9
Wiosenne przebudzenie w Austrii	10
Zrównoważony rozwój w Burgenlandzie	11
Zrównoważony rozwój w Karyntii	15
Zrównoważony rozwój w Dolnej Austrii	19
Zrównoważony rozwój w Górnej Austrii	22
Zrównoważony rozwój na Ziemi Salzburskiej	26
Zrównoważony rozwój w Styrii	31
Zrównoważony rozwój w Tyrolu	35
Zrównoważony rozwój w Vorarlbergu	38
Zrównoważony rozwój w Wiedniu	46

Zrównoważony rozwój w Austrii jako destynacji turystycznej – słowem wstępu

Nasze innowacyjne obiekty turystyczne każdego dnia pracują nad tym, aby o każdej porze roku móc zaoferować swoim gościom urlop jeszcze bardziej przyjazny dla klimatu i zasobów naturalnych. Chodzi tu jednak o coś więcej niż zachowanie wspaniałej przyrody Austrii dla przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój to istotny element rozwoju Austrii jako destynacji turystycznej. Stanowi on ważne kryterium wyboru także dla naszych gości, a dostępność ekologicznych ofert decyduje o dokonaniu rezerwacji przez stale powiększającą się grupę klientów.

Turystyka w Austrii wczesnie zaczęła swą transformację w kierunku zrównoważonego rozwoju. Nasze firmy należą do pionierów w zakresie włączania innowacyjnych i oszczędzających zasoby procesów w ramy swojego codziennego działania. Przykładem niech będzie coraz powszechniejsze używanie regionalnych produktów w gastronomii czy atrakcyjne oferty zrównoważonej mobilności w miejscu wypoczynku i na dłuższe dystanse. A w austriackich ośrodkach narciarskich 90% energii potrzebnej do zasilania systemów sztucznego naśnieżania, które zapewniają jak najlepsze warunki narciarskie, pochodzi z odnawialnych źródeł.

Dużo uwagi poświęcamy także zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i ekonomicznemu: zadowoleniu pracowników, dobrej koegzystencji turystyki i lokalnych społeczności, zrównoważonej gospodarce, kreującej wartości, które zostają w regionie. O tym, że Austria znajduje się w tej dziedzinie na bardzo dobrej drodze, świadczą doskonałe wyniki akceptacji turystyki, której pomiary od 2020 roku wykonuje się co rok.

Również w porównaniu do innych krajów świata w dziedzinie zrównoważonej turystyki Austria zajmuje czołowe pozycje. W rankingu najbardziej ekologicznych krajów turystycznych - Sustainable Travel Index opracowanym przez Euromonitor - Austria znacząco awansowała i zajmuje obecnie trzecie miejsce na świecie - spośród 99 badanych krajów. To wspaniały wynik i bardzo konkretna zasługa całej branży. Od pojedynczych przedsiębiorstw, przez związki turystyczne, po krajowe organizacje turystyczne - wszyscy razem pilnie pracują nad tym, aby również w przyszłości Austria należała do najbardziej ekologicznych destynacji świata.

Astrid Steharnig-Staudinger
Dyrektor zarządzająca Österreich Werbung

Zrównoważona zima w Austrii

Energia i turystyka zimowa

Zużycie energii przez branżę jest przeszacowane - sektory takie jak noclegi, gastronomia i koleje linowe - najważniejsze branże austriackiej turystyki - osiągają według Federalnego Urzędu Ochrony Środowiska udział w wysokości 1,6% w rocznym końcowym zużyciu energii w Austrii (Ø 2017–2019). Na samą turystykę zimową przypada 0,9%.

Od lat branża turystyczna stawia na działania, które z jednej strony **redukują zużycie energii**, a z drugiej - **dywersyfikują źródła energii**. Świadczy o tym udział energii odnawialnej, który, według danych urzędu statystycznego Statistik Austria, wzrósł w branży hotelarskiej i gastronomii z 36% w roku 2008 do 55% w roku 2019 (austriacka średnia wynosi 34%). Według obliczeń Statistik Austria zużycie energii w przeliczeniu na jeden nocleg pomiędzy rokiem 2008 a 2019 spadło o 54%.

W Austrii wezwano wszystkie branże do wdrożenia działań, mających na celu **oszczędzanie energii**. Szczególnie w ostatnich latach wiele przedsiębiorstw i obiektów turystycznych podjęło indywidualnie różnego rodzaju środki techniczne i energetyczne ukierunkowane na możliwie wydajne korzystanie z energii, tak aby zimowy urlop przebiegał w jak najlepszych warunkach.

Koleje linowe i naśnieżanie

W Austrii potrzeba 18 kilowatogodzin dziennie na jednego narciarza. Wartość ta obejmuje eksploatację infrastruktury, korzystanie z gastronomii, ogrzewanie, przygotowanie tras narciarskich, naśnieżanie i pracę kolei linowych. Dla porównania: pół godziny na skuterze wodnym odpowiada 7 dniom na nartach. W ciągu ostatnich 10 lat branży transportu linowego udało się oszczędzić prawie 20% energii, z uwzględnieniem zdolności przewozowej.

Technologia sztucznego naśnieżania poczyniła w ostatnim czasie decydujące postępy. Dzisiaj do wytworzenia jednego metra sześciennego śniegu potrzeba tylko 2,1 kilowatogodziny energii.

Około 90% energii zużywanej do produkcji technicznego śniegu pochodzi ze źródeł odnawialnych. Lot na Karaiby (w obie strony) z 200 pasażerami na pokładzie zużywa około 1 500 000 kilowatogodzin - ta ilość odpowiada naśnieżeniu 100 hektarów stoków - czyli powierzchni równej 140 boiskom piłkarskim - przez cały sezon.

Do naśnieżenia jednego hektara trasy potrzeba rocznie około 3000 m³ wody. Z jednego metra sześciennego wody w optymalnych warunkach powstaje około 3 m³ śniegu. Woda do produkcji śniegu nie jest zużywana tylko używana - przez topnienie śniegu i parowanie powraca do natury.

Naśnieżanie nie stanowi konkurencji dla zapotrzebowania na wodę pitną. Restrykcyjne wytyczne, na przykład te zawarte w dyrektywie wodnej UE, zapewniają uregulowany pobór wody i wysokie standardy jakości. Między innymi w Austrii niedozwolone są jakiegokolwiek dodatki do wody, które umożliwiłyby naśnieżanie w wyższych temperaturach. Zapotrzebowanie na wodę do naśnieżania technicznego jest pokrywane w 90% przez wody powierzchniowe i w 10% przez wody gruntowe.

Obszary z naturalnym śniegiem w Austrii

W dalszym ciągu są ośrodki narciarskie, które nie zainstalowały żadnych systemów sztucznego naśnieżania i stawiają wyłącznie na naturalny śnieg. Należą do nich na przykład:

- Vorarlberg: Diedamskopf koło Au-Schoppernau, Sonnenkopf w dolinie Klostertal, Bödele powyżej Dornbirn
- Tyrol: Lifte Nesselwängle w dolinie Tannheimer Tal
- Ziemia Salzburska: Hochkeil w regionie Hochkönig
- Styria: Aflenzer Bürgeralm
- Dolna Austria: Unterberg

Mobilność w Austrii

ÖBB – Österreichische Bundesbahnen - Koleje Austriackie

We współpracy z miejscowościami i regionami turystycznymi ÖBB / Rail Tours Austria oferuje na terenie całej Austrii bilety łączone na jednodniowe wycieczki oraz pakiety turystyczne na zimę i na lato. Bilety łączone obejmują przejazd pociągiem i skipass na cały dzień - latem często w cenie biletu zawarty jest także przejazd kolejką linową lub wstęp do muzeum. Na wycieczki pociągami podmiejskimi i regionalnymi (R, CJX i REX) lub szybką kolejką miejską, np. z Wiednia do Wachau albo z Linzu do Stolicy Kultury 2024 Bad Ischl, najlepszym wyborem będą bilety „Einfach-Raus-Tickets“. Są to bilety dla dwóch do pięciu osób na trasy dowolnej długości. Pakiety turystyczne zawierają dodatkowo oprócz przejazdu pociągiem i transferu na miejscu także noclegi w wybranym obiekcie oraz - zimą - kilkudniowy skipass.

Nocne połączenia Nightjetem z kilku miast w Europie umożliwiają ekologiczną podróż do miejsca wypoczynku.

www.railtours.at i <https://kombitickets.railtours.at/de/im-nightjet-zum-schnee>
<https://www.oebb.at/de/regionale-angebote> i <https://www.oebb.at/de/tickets-kundenkarten/freizeit-urlaub/einfach-raus-ticket>

Skibusy i autobusy turystyczne

W wielu ośrodkach narciarskich i turystycznych w Austrii karnety narciarskie i/lub karty gościa czy regionalne karty rabatowe umożliwiają także przejazdy środkami komunikacji publicznej. Takie oferty w istotnym stopniu pomagają zredukować ilość przejazdów samochodem i optymalnie zarządzać liczbą miejsc parkingowych.

Alpine Pearls – miejscowości wolne od ruchu drogowego

Pięć miejscowości, spełniających surowe kryteria w zakresie ochrony klimatu i zrównoważonego rozwoju, należy do elitarniej grupy alpejskich wiosek, które zobowiązały się do mobilności bez samochodu. Kto zarezerwuje sobie urlop w takim zrównoważonym pod względem mobilności miejscu, będzie mieć do dyspozycji skibusy, turystyczne autobusy i taksówki, a nawet konne zaprzęgi. Latem swe usługi oferują bezpłatnie wypożyczalnie rowerów i e-bike'ów.

- **Transdanube.Pearls:** sieć naddunajskich regionów w Górnej Austrii oferuje swoim gościom zrównoważoną mobilność - od autobusów, pociągów i rowerów po rejsy statkiem (w lecie).
- **Alpine Pearls – Werfenweng, Ziemia Salzburska:** SAMO, „Sanfte Mobilität“ czyli „Łagodna mobilność” to nazwa koncepcji urlopu bez pośpiechu. Polega ona na zapewnieniu ekologicznych usług w zakresie komunikacji, które gwarantują bezstresowy urlop. Goście „SAMO” przyjeżdżają pociągiem, korzystają z transferu do miejsca zakwaterowania, a i na miejscu są mobilni - dzięki autobusom, samochodom i rowerom elektrycznym.

www.alpine-pearls.com

Radzimy: co urlopowicze mogą zrobić dla natury?

Turyści także mają władzę i odpowiedzialność. Kiedy podróżujący uświadomią sobie, że zostawiają po sobie ślady i również mają wpływ na warunki życia miejscowych społeczności oraz stan odwiedzanych atrakcji przyrodniczych i kulturalnych, destynacje turystyczne również w przyszłości pozostaną atrakcyjne i gościnne.

Skuteczne wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju zależy więc również od odwiedzających Austrię turystów, bowiem do tego, aby powstawały ekologiczne oferty wypoczynku, a touroperatorzy proponowali je swoim klientom, potrzebne jest zainteresowanie z ich strony.

Twój urlop będzie bardziej przyjazny dla klimatu i środowiska, jeżeli:

- przyjedziesz transportem publicznym i będziesz z niego korzystać także na miejscu
- wybierzesz regiony i miejscowości, których gospodarka nie szkodzi klimatowi ani środowisku i które w wystarczającym stopniu uwzględniają interesy lokalnej społeczności i jej udział w dobrobycie ekonomicznym, osiąganym przez turystykę
- dokonasz rezerwacji u touroperatora, w biurze podróży czy hotelu posiadającym uznawane certyfikaty w zakresie zrównoważonego rozwoju
- uwzględnisz dobro przyrody i środowiska przy organizowaniu swojego czasu wolnego i aktywnego wypoczynku
- podczas urlopu będziesz preferować produkty lokalne i regionalne (= mniej transportu towarów, wsparcie dla gospodarki regionu)
- w biurze podróży, u touroperatora lub w miejscu zakwaterowania zapytasz o oferty, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju, czym przyczynisz się do kształtowania zapotrzebowania na ekologiczne oferty turystyczne

Certyfikacje

Austriacki Ekologiczny Znak Jakości

Kto podróżuje w sposób zrównoważony, ten stara się wywierać jak najmniejszy wpływ na przyrodę i środowisko w miejscu wypoczynku, respektuje wartości kulturalne i społeczne destynacji wakacyjnej i właśnie dzięki temu ma szansę na intensywne i autentyczne doświadczenia. Od początku lat 90. XX wieku Austria ma swój Ekologiczny Znak Jakości. Państwowy znak jakości wyróżnia obiekty noclegowe, restauracje, touroperatorów, pola kempingowe, muzea i wiele innych obiektów turystycznych, które działają ekologicznie, zgodnie ze zdefiniowanymi kryteriami. Ekologiczny Znak Jakości jest przyznawany na cztery lata. Potem ponownie trzeba się poddać weryfikacji.

<https://www.umweltzeichen.at/de/home/start>

Certyfikacja EMAS

Znak jakości przyznawany w ramach Systemu Ekozarządzania i Audytu Unii Europejskiej informuje o posiadaniu przez przedsiębiorstwo systemu zarządzania środowiskowego i kompleksowego programu ekologicznego, audytowanego przez ekspertów w dziedzinie ekologii. W Austrii takiej certyfikacji jako jedyne poddały się koleje linowe Schmittenhöhebahnen (Zell am See-Kaprun, Ziemia Salzburska).

www.schmitten.at/de/Unternehmen/Oekologie

ISO 14001 – norma dla systemów zarządzania środowiskowego

Certyfikacja ta wyróżnia ośrodki narciarskie, które określają cele środowiskowe i realizują zdefiniowane działania. Ośrodki narciarskie i koleje linowe z certyfikatem ISO-14001 to Skilifte Lech w Vorarlbergu, ośrodek narciarski Planai-Hochwurzen w Styrii oraz Gletscherbahnen Kaprun na Ziemi Salzburskiej.

Best Tourism Village by UNWTO: Zell am See i Wagrain-Kleinarl

Znakiem „Best Tourism Village by UNWTO” Światowa Organizacja Turystyki Narodów Zjednoczonych (UNWTO) wyróżnia wiejskie regiony turystyczne, które szczególnie się angażują na rzecz swoich kulturalnych i przyrodniczych walorów, promują wartości, produkty i style życia związane z lokalną społecznością i w szerokim zakresie wdrażają innowacje i działania w kierunku zrównoważonego rozwoju. W Austrii znak ten noszą regiony Kaunertal i St. Anton w Tyrolu, Schladming-Dachstein w Styrii oraz Zell am See-Kaprun i Wagrain-Kleinarl na Ziemi Salzburskiej.

www.unwto.org/tourism-villages/en/villages

Ekologiczny Znak Jakości Austriackiego Związku Alpinizmu

Schroniska Związku Alpinizmu, które działają i gospodarują w sposób zrównoważony, efektywny energetycznie i przyjazny dla klimatu, związek wyróżnia ekologicznym znakiem jakości.

www.alpenverein.at/portal/huetten-wege/quetesiegel-und-kampagnen/umweltquetesiegel/umweltquetesiegelhuetten.php

Austriackie inicjatywy w zakresie zrównoważonego rozwoju

Regiony KEM

W Austrii są 124 modelowe regiony klimatyczne i energetyczne (Klima- und Energie-Modellregionen = KEM), które realizują projekty z zakresu ochrony klimatu w 1134 gminach. Regiony modelowe o profilu turystycznym to Nassfeld-Lesachtal-Weissensee w Karyntii oraz Zell am See-Kaprun na Ziemi Salzburskiej.

www.klimaundenergiemodellregionen.at

Urlaub am Bauernhof

„Urlaub am Bauernhof“ zrzesza 2350 gospodarstw agroturystycznych o sprawdzonej jakości w ośmiu austriackich landach. Pobyt w każdym z nich można zarezerwować online. Oferta obejmuje gospodarstwa dla rodzin z dziećmi, dla osób na wózkach inwalidzkich i osób o ograniczonej sprawności ruchowej, gospodarstwa ekologiczne i z ofertą zdrowotną, urlopy w siodle, winnice, gospodarstwa zielarskie i schroniska górskie. Przy rezerwacjach przez internet istnieje między innymi możliwość wyboru gospodarstw agroturystycznych dostępnych transportem publicznym. Aktualnie jest około 300 miejsc, do których można dojechać koleją i/lub autobusem.

www.urlaubambauernhof.at

Parki narodowe w Austrii

Wędrówki po parkach narodowych Austrii

Austria ma na swoim obszarze sześć parków narodowych: Park Narodowy Jezioro Nezyderskie - Seewinkel i Park Narodowy Łęgów Naddunajskich na wschodzie kraju, Park Narodowy Doliny Dyi na północy Dolnej Austrii oraz górzyste parki narodowe Gesäuse, Alp Wapiennych i Wysokich Taurów. Przez cały rok na tych szczególnie chronionych obszarach naturalnych odbywają się różnego rodzaju wycieczki tematyczne.

www.nationalparksaustria.at

Wiosenne przebudzenie w Austrii

Do źródła kulinarnych specjalności regionu

Kilka regionów w Austrii słynie ze swych owocowych specjalności. Wiosną, kiedy kwitną krzewy i drzewa, wycieczki do tych regionów są wyjątkowo malownicze. Dolinę Pielachtal w Dolnej Austrii od marca rozświetlają żółcią krzewy derenia. Z jego owoców powstają w dolinie dżemy, czekolady, likiery, wódki edelbrand i wiele innych pyszności. Ze specjalów z moreli i z morelami - od strudla morelowego, przez dżemy, po wódki morelowe - słynie region Wachau w Dolnej Austrii. Od połowy marca kwitną tam tysiące drzewek morelowych. Bujnie kwitnące drzewka wiśniowe i znakomite przysmaki z wiśni, od dżemów po soki, to wizytówka regionu Jezioro Nezyderskie - Góry Litawskie w Burgenlandzie. Wiśnie zaczynają kwitnąć na początku kwietnia. Pod koniec kwietnia pełnię osiąga kwitnienie gruszy w regionie Mostviertel w Dolnej Austrii. Z gruszek robi się w tym regionie doskonały moszcz, cydr, gruszkowy szampan i wódki. Również od końca kwietnia oczy wędrujących Szlakiem Jabłek w Styrii cieszą kwitnące jabłonie. Później pyszne, chrupiące jabłka można kupić w całej Austrii. Do uszlachetnionych jabłkowych produktów zaliczamy soki, moszcz, dżemy, suszone jabłka, likiery, wódki i wiele innych.

Zrównoważony rozwój w Burgenlandzie

Ochrona przyrody ma w Burgenlandzie długą tradycję. Położony na terenie dwóch krajów Park Narodowy Jezioro Nezyderskie– Seewinkel stanowi ogromny rezerwat przyrody. W pasach sitowia, nad słonymi jeziorami i na podmokłych łąkach mieszka prawie 300 gatunków ptaków. Wiele ptaków korzysta z łagodnego klimatu panującego nad jeziorem, aby tutaj prz zimować. Przez cały rok organizowane są wycieczki po parku narodowym.

Oprócz parku narodowego na spotkania z przyrodą zaprasza też sześć parków krajobrazowych: Jezioro Nezyderskie - Góry Litawskie, Rosalia-Kogelberg, Landseer Berge, Geschriebenstein-Írottkö, Weinidylle i Park Krajobrazowy Trójstyku Raab-Őrség-Goričko.

www.burgenland.info/erleben/natur-erleben

❖ Mobilność w Burgenlandzie

Bardzo dobrym systemem komunikacji publicznej dysponuje przede wszystkim północny Burgenland. Oprócz niego jest też kilka regionalnych rozwiązań komunikacyjnych, od gminnych autobusów po lokalne taksówki. Po Burgenlandzie bardzo dobrze podróżuje się rowerem. Sieć tras rowerowych liczy w sumie 3300 km. W wielu miejscach można też wypożyczyć rowery.

www.b-mobil.info/de/regional-mobil/tourismus

❖ Ekologiczni hotelarze i producenci w Burgenlandzie

Urlop przyjazny dla klimatu

Wszystkie obiekty noclegowe, które posiadają Austriacki Ekologiczny Znak Jakości, są wymienione na stronie www.burgenland.info/uebernachten/unterkuenfte/nachhaltige-unterkuenfte

Zrównoważony rozwój w termach

Burgenlandzkie termy: Hotel-Therme-Spa Larimar w Stegersbach, St. Martins Therme & Lodge w St. Martin i Sonnentherme w Lutzmannsburgu bardzo mocno się angażują w kwestie zrównoważonego rozwoju.

- Larimar wyróżnia się ekologiczną architekturą i ogrzewaniem bioenergją, neutralnym pod względem emisji CO₂. Kuchnia ma certyfikat bio, otrzymała też wyróżnienie zieloną czapkę kucharską dla kuchni naturalnej. Z biogenych odpadów z kuchni i ogrodu wytwarza się biogaz.
www.larimarhotel.at/hotel-stegersbach/ueber-uns/umwelt-nachhaltigkeit/
- Na parkingu Sonnentherme w Lutzmannsburgu znajduje się jedna z największych instalacji fotowoltaicznych w kraju. 400 miejsc parkingowych osłania wiata garażowa z modułami PV. Dostarczają one czystego ekologicznie prądu, jednocześnie zapewniając gościom bezpieczne miejsca do parkowania przy każdej pogodzie.
www.sonnentherme.at/medienservice/die-sonnentherme-macht-sonne-zu-strom

- St. Martins Therme & Lodge przy pomocy instalacji fotowoltaicznej produkuje własny prąd i od 2016 roku posiada certyfikat ISO w zakresie zarządzania energią. Nadmiarową wodą termalną terma zasila podmokły obszar na swoim terenie, który w przyszłości ma się przeobrazić w słone jezioro.

www.stmartins.at/corporate-social-responsibility.html

Hotel Landhofmühle w Burgenlandzie: naturalnie ekologiczny

Claudia Fartek, szefowa hotelu Landhofmühle, od ponad 30 lat jest zadeklarowaną zwolenniczką zrównoważonego rozwoju i regionalności. Jej hotel był pierwszym hotelem „Naturidyll“ w Burgenlandzie, a tym samym także pierwszym wyróżnionym Austriackim Ekologicznym Znakiem Jakości. Dzisiaj hotel posiada także znak jakości AMA GENUSS REGION, który gwarantuje kontrolowaną jakość i regionalne pochodzenie żywności. Kursy jogi i kursy artystyczne, a także seminaria dotyczące oczyszczania organizmu pomagają gościom odnaleźć wewnętrzną równowagę. Claudia Fartek ma też codziennie mnóstwo pomysłów na śniadanie. Jeśli to tylko możliwe, podaje produkty regionalne i sezonowe, w czystej postaci lub kreatywnie uszlachetnionej. Śniadaniowe przepisy, na przykład na burgera z dyni ze śliwkami w occie i pesto z olejem z pestek z dyni, marchewkę z owocami południowymi czy na energetyczne kule, publikuje na stronie hotelu.

<https://www.landhofmuehle.at/home.asp>

Regionalne zakupy w Myburgenland-Shop

Od początku kwietnia 2023 w Designer Outlet w miejscowości Parndorf - największym centrum outletowym w Europie Środkowej - działa pierwszy Myburgenland-Shop. Swe kulinarne skarby oferuje tam około 150 producentów z Burgenlandu. Asortyment obejmuje około 600 produktów. Regionalne specjalności są także dostępne w sklepie internetowym.

<https://myburgenland.shop>

PhytonIQ: Indoor Farming

Gospodarstwo założone w 2017 roku jako startup z pomocą funduszy zebranych w mediach społecznościowych przez Eszter Simon i DI Martina Parapatitsa, jest pionierem w dziedzinie upraw metodą indoor farming. Celem firmy jest prowadzenie upraw w formie, która nie obciąża środowiska, wymaga tylko krótkich dróg transportu i może być stosowana wszędzie, na małych powierzchniach, bez chemii. Przede wszystkim można w ten sposób uniknąć importów generujących dużą emisję CO₂, o czym świadczy plantacja wasabi PhytonIQ.

www.phytoniq.com

Bullinarium: centrum zrównoważonej konsumpcji mięsa

Christoph Haller jest synem rolnika z Lasu Bregenckiego i stąd wie, jak funkcjonują małe gospodarstwa rolne. A ponieważ jest też weterynarzem, potrafi spojrzeć na potrzeby swoich zwierząt z naukowej perspektywy. O tym, że dostosowana do potrzeb przeżuwaczy gospodarka w obiegu zamkniętym w większych strukturach jest możliwa także w Austrii, świadczy jego hodowla bydła, największa w landzie. Więcej informacji można uzyskać między kuchnią a infotainmentem w samym Bullinarium, którego głównym bohaterem jest oczywiście Hallers Bull Beef® z własnego gospodarstwa z obiegiem zamkniętym.

www.hallers.com/

The Fabulous Winery

W 2018 roku Stefan Pfeiffer objął małą rodzinną winnicę i przeprowadził w gospodarstwie w Mörbisch am See bajeczny update. Od tej pory z biodynamicznych upraw, pod fantazyjnymi nazwami #BubbleMood, #AfterWork czy #GreatNightOut Pet Nat, powstają wina frizzante, blaufränkisch i różne rodzaje białych. W 2020 roku Stefan Pfeiffer po raz pierwszy wyprodukował musujące wino chardonnay w ramach poświęconej tęczącej społeczności serii Pride, które pod dźwięczną nazwą #TasteTheRainbow można znaleźć w asortymencie winnicy.

<http://fab.wine/wp/>

Regionalne wina i specjalności kulinarne

Do znanych na całym świecie specjalności z Burgenlandu należy wino. Powierzchnie upraw winorośli zajmują tutaj 11 600 hektarów. Portal kulinarny Falstaff wymienia 559 producentów win z Burgenlandu, z których 50 pracuje według wytycznych dla produkcji win biologicznych.

W Burgenlandzie znajdziemy też wiele manufaktur, w których powstają najlepsze smaki. Paleta sięga od piekarni przez olejarnie, browary, pasieki po wyrób makaronów.

W Jeziorze Nezyderskim pływają wspaniałe ryby. Wokół jeziora rośnie zboże, owoce i warzywa. Do najbardziej znanych producentów warzyw należą Erich i Priska Stekovics. „Król Pomidorów”, oprócz innych warzyw, uprawia zdumiewającą liczbę odmian pomidorów. Poza tym zbiera też nasiona roślin, aby ocalić stare odmiany.

Burgenlandzką tradycją jest też hodowanie gęsi - święty Marcin jest patronem landu.

[www.genussregionen.at/de/region/burgenland?r\[\]=Burgenland](http://www.genussregionen.at/de/region/burgenland?r[]=Burgenland)

❖ Wiosenne przebudzenie w Burgenlandzie

Relaks na safari

Niezwykły świat zwierząt i roślin otwiera się przed oczami turystów odwiedzających Park Narodowy Jezioro Nezyderskie - Seewinkel. Aby połączyć odkrywanie świata z odprężającym urlopem, najlepiej zakwaterować się w St. Martins Therme & Lodge. Stąd bowiem wyruszają piesze lub rowerowe wyprawy safari, prowadzone przez doświadczony zespół przewodników. Zależnie od zainteresowań można się skupić na życiu ptaków, roślin lub pszczół. Dodatkowo uczestnicy safari otrzymują sporą dawkę ciekawych informacji na temat parku i mieszczących się w nim biotopów.

<https://www.stmartins.at/safariangebote.html>

Kwitnące czereśnie w Górach Litawskich

W regionie smaku „Czereśnia z Gór Litawskich” wszystko kręci się wokół tych smacznych, czerwonych owoców. Szczególnie pięknie prezentuje się ten burgenlandzki region w czasie kwitnienia drzewek czereśniowych. Zależnie od pogody odbywa się ono pomiędzy początkiem a połową kwietnia. Ten wyjątkowy spektakl natury najlepiej jest podziwiać podróżując Szlakiem Kwitnących Czereśni. Jest to okrężny szlak rowerowy o długości ok. 40 km, który zaczyna się i kończy w Purbach nad Jeziorem Nezyderskim. Jego trasa biegnie przez malownicze winiarskie wioski, mija wzgórza winnic, pastwiska i sady z tysiącami czereśniowych drzewek. Dodatkową premię dla wędrujących stanowią piękne widoki sięgające ponad taflą jeziora aż po Nizinę Węgierską.

<https://www.edelkirsche.at/>

Zrównoważony rozwój w Karyntii

Od 2005 roku Karyntia zwiększyła udział odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii o 15,1 punktu procentowego osiągając ostatecznie 55%, dzięki czemu uplasowała się w tej dziedzinie w austriackiej i europejskiej czołówce. Prąd z Karyntii już od lat jest wytwarzany prawie w 100% z wody, biomasy lub fotowoltaiki. Kraj związkowy Karyntia wdraża różnego rodzaju działania, które mają na celu obniżenie zapotrzebowania na energię i zaspokojenie go w sposób neutralny pod względem emisji dwutlenku węgla. Masterplan dla energii i masterplan dla mobilności już wiele lat temu określiły zestaw strategii wdrożeniowych.

Karyntia jest także jedynym krajem związkowym, który wprowadził już system zabezpieczenia realizacji celu. Wspólnie ustalona agenda klimatyczna obejmuje krótko- i średnioterminowe działania służące osiągnięciu celu. Opracowano innowacyjne programy, które pozwolą Karyntii zrealizować założenia Porozumienia paryskiego.
<https://carinthia.com/de/wirtschaft-technologie/nachhaltigkeit-erneuerbare-energien/>

❖ Mobilność w Karyntii

Winter Kärnten Card

Analogicznie do znanych już z lata kart gościa, Winter Kärnten Card zapewnia cały szereg korzyści. Umożliwia przejazdy wybranymi kolejkami górskimi, wstęp do atrakcji turystycznych, muzeów, udział w ofertach sportowych i wiele innych. Winter Kärnten Card jest dostępna w wariantach na 3, 7 lub 14 dni, a także na cały sezon.
www.kaerntencard.at/winter/ausflugsziele

W drogę „Nockmobilem“

W ośmiu gminach karyntkiego regionu Nockberge (m.in. Millstätter See, Bad Kleinkirchheim, Spittal an der Drau, Reichenau) przez cały rok kursuje „Nockmobil“. Zbiorowa taksówka, oferta regionalnego przedsiębiorstwa taksówkowego, wozi turystów do punktów wyjścia szlaków wędrownych, atrakcji turystycznych i ośrodków narciarskich regionu. Aby zamówić taką taksówkę, można albo zadzwonić na numer infolinii +43 123 500 444 24 albo skorzystać z partnerskiej aplikacji ISTmobil.
www.nockmobil.at

Transfery z dworca w Karyntii

Przyjechać do Karyntii pociągiem, a potem taksówką dojechać do miejsca zakwaterowania albo atrakcji turystycznej? Można - dzięki Bahnhofshuttle Kärnten, usłudze transportu zbiorową taksówką. Przejazdy można rezerwować przez stronę internetową dzień przed przyjazdem, do godziny 20.
www.bahnhofshuttle.at/bhs/de

❖ Inicjatywy ekologiczne w Karyntii

Slow Food

Karyntia mocno się angażuje we wszelkie inicjatywy związane z tematem slow food, chętnie podkreśla osiągnięcia swoich producentów, jak i kulinarne atrakcje i różnorodność regionów. W pierwszym na świecie regionie Slow Food Travel, od dolin Gailtal i Lesachtal po jezioro Weissensee, codziennie odbywają się kulinarne warsztaty i wycieczki. Na wschodzie Karyntii, wśród sadów i winnic doliny Lavanttal, wyrósł drugi w Karyntii region Slow Food Travel.

www.kaernten.at/kulinarik

Bez barier: uważne spotkania z naturą dla KAŻDEGO

Arge Naturerlebnis Kärnten to związek jedenastu obszarów chronionych, dziewięciu regionów turystycznych i Kärnten Werbung. Ich celem jest opracowanie oryginalnych, identyfikowanych z marką, ekologicznych i innowacyjnych ofert turystyki przyrodniczej na obszarach chronionych. Jeden z tych projektów jest skierowany do turystów w każdym wieku, z niepełnosprawnościami i bez nich. Programy „Spotkania z przyrodą dla każdego” proponują poznawanie przyrody Karyntii w wyjątkowy sposób. W wędrownkach po obszarach chronionych towarzyszą uczestnikom specjalnie wyszkoleni przewodnicy (polecane przez austriacki związek osób z niepełnosprawnościami ÖZIV).

www.kaernten.at/barrierefrei

Magiczne chwile

Zarówno latem, jak i zimą, w wędrownkach po jedenastu obszarach chronionych w Karyntii towarzyszą turystom przewodnicy. Wszystkie programy są realizowane ze szczególnym poszanowaniem dla cennej fauny i flory i podlegają certyfikacji przez specjalną komisję ekspertów. Programy oferują „magiczne chwile” – prowadzą na spotkanie z naturą, prezentują specjalne walory regionu i rozpieszczają regionalnymi przysmakami.

www.kaernten.at/naturerleben/

Park krajobrazowy unplugged

W określonych terminach, zarówno latem, jak i zimą, turyści mają szansę na przeżycie „magicznych chwil” wśród karynckiej przyrody. Jeden z programów prowadzi „unplugged” - czyli bez jakiegokolwiek uszczerbku dla natury i bez użycia sztucznego światła - do Parku Krajobrazowego Dobratsch. Celem nocnej wędrownki jest schronisko, w którym uczestnicy w świetle ręcznych latarni raczą się przekąskami.

www.kaernten.at/aktivitaeten/winter/nachtschwaermer/

Region Nassfeld-Pressegger See / Lesachtal / Weissensee

Region Nassfeld-Pressegger See / Lesachtal / Weissensee od lat cieszy się sławą pioniera w dziedzinie zrównoważonej turystyki. Liczne wyróżnienia, jak na przykład „Najbardziej zrównoważony region turystyczny w Austrii”, świadczą o tym, że mimo bogactwa ofert turystycznych, region znany także jako „World of Mountains & Lakes” pozostaje nienaruszony. Jako członek „Alpine Pearls”, Park Krajobrazowy Weissensee z wielkim zaangażowaniem pracuje nad koncepcjami łagodnej mobilności i neutralnych dla klimatu form wypoczynku. Dwie trzecie brzegu jeziora są niezabudowane, niedostępne dla ruchu samochodowego, za to dostępne dla ludzi. Region, wspólnie z włoskim Tarvisio / Val Canale, jako pierwszy region w Austrii poddał się certyfikacji GSTC. Jest to obecnie najwyższe możliwe wyróżnienie dla regionu jako „zrównoważonej destynacji turystycznej” w UE.

www.nlw.at

Klimatyczny Katschberg

Wspólnie z sąsiadami, Lungau na Ziemi Salzburskiej i Lieser-Maltatal w Karyntii, Katschberg wyznaczył sobie ambitny cel: region chce zintensyfikować swoje starania o zrównoważoną turystykę i do 2023 roku osiągnąć neutralność pod względem emisji CO₂. Przedsiębiorstwa z branży turystycznej wdrażają odpowiednie działania - od zintensyfikowanego zarządzania zrównoważonym rozwojem po przyjazne dla klimatu jedzenie. Jest wśród nich na przykład hotel „Das Katschberg”, który do roku 2030 ma zamiar stać się neutralnym dla klimatu. Turystom obiecano doskonalenie systemu komunikacji publicznej. Część emisji CO₂, której nie da się już zredukować, będzie rekompensowana przez certyfikaty ekologiczne.

www.der-klimaberg.at

❖ Wiosenne przebudzenie w Karyntii

Wędrówka wokół jeziora Millstätter See

Łagodny klimat panujący nad karynckimi jeziorami już wczesną wiosną zachęca do wędrówek i kontemplacji krajobrazów. Na malowniczą wycieczkę wokół jeziora Millstätter See polecamy szlak „Via Paradiso”. Trasę o długości 55 km można łatwo pokonać przez 4 dni. Kto chciałby przenocować w niezwyklej scenerii, może zarezerwować „Biwak pod gwiazdami”. Przy „Via Paradiso” jest sześć takich położonych w zacisznym miejscu domków. Są one zbudowane z limbowego drewna, a ich wyposażenie ogranicza się do najważniejszych rzeczy. Każdy domek ma taras z widokiem i oferuje miejsce dla dwóch osób.

<https://www.millstaettersee.com/de/urlaubsthemen/viaparadiso.html>

Szlaki Slow Trail w Karyntii

W Karyntii jest ponad tysiąc jezior. Nad niektórymi z nich kilka lat temu wytyczono szlaki Slow Trail - aktualnie w całej Karyntii jest ich 20. Podczas wędrówki tymi szlakami osiągamy odprężenie, zwalniamy tempo i znajdujemy czas na obserwację natury. Wszystkie szlaki to łatwe do pokonania trasy, biegnące w pobliżu jeziora. Samo przejście mierzącego maksymalnie 10 km szlaku zajmuje wędrującym najwyżej trzy godziny. Trzeba sobie jednak zarezerwować więcej czasu, bo w miejscach ze szczególnie pięknym widokiem kuszą huśtawki, hamaki i ławki.

<https://www.kaernten.at/slowtrails/>

Karynckie zwyczaje wielkanocne

Pielęgnowanie dawnych obyczajów i kulturowego dziedzictwa jest w Karyntii bardzo ważne. Szczególnie wiele tradycji wiąże się z Wielkanocą. Wstęp stanowi Niedziela Palmowa, podczas której w niektórych regionach dzieci zanoszą do kościoła palmy do poświęcenia. Ku radości najmłodszych palmy są obwieszane słodyczami i słonymi precelkami. W Wielki Czwartek tradycyjnie je się szpinak. Zamiast kościelnych dzwonów, które zabrzmiały dopiero nad ranem w Wielkanocną Niedzielę, kołaczą kołatki. W Wielką Sobotę lub w niedzielny poranek je się poświęcone wcześniej w kościele pokarmy. Są wśród nich same przysmaki - wędzona szynka, chrzan, wędzone kielbaski, ozorki, ugotowane i pomalowane jajka i słodka babka drożdżowa nadziewana cynamonem, cukrem i rodzynkami. Święto kończą wielkanocne ogniska na górach.

<https://www.kaernten.at/aktivitaeten/sommer/kultur-kulinarik/kaerntner-ostern-braeuche-riten-und-kulinarik/>

Zrównoważony rozwój w Dolnej Austrii

W Strategii Turystycznej 2025 kraju związkowego Dolna Austria zrównoważony rozwój odgrywa znaczącą rolę. Działania dotyczą z jednej strony ekologicznego dojazdu i mobilności na miejscu. Miejscowości i regiony koncentrują się aktualnie na tym, aby w sposób celowy komunikować i rozbudowywać odpowiednie możliwości. Z drugiej strony Dolna Austria stara się podkreślać bogactwo wysokiej jakości żywności, która jest produkowana w kraju i podawana w licznych restauracjach i lokalach gastronomicznych. Ich paleta sięga od win - Dolna Austria posiada największą powierzchnię upraw winorośli w Austrii - przez morele z Wachau, dereń z Pielachtal, szary mak z regionu Waldviertel i dynię z Weinviertel, po ryby, a także pieczywo czy wódki.

www.niederoesterreich.at

❖ Zrównoważona zima w Dolnej Austrii

Dolna Austria oferuje pełne spektrum sportów zimowych - i to najczęściej w spokojnym otoczeniu. To idealne miejsce dla wszystkich poszukujących ciszy i wytchnienia podczas długich, zimowych wycieczek. Miłośnicy sportowej aktywności znajdą swoje eldorado na licznych narciarskich trasach biegowych i w ponad 20 ośrodkach narciarskich. Wybór sięga od kameralnego, rodzinnego ośrodka w regionie Waldviertel po tereny narciarskie na Hochkar z gwarancją śniegu. Wśród atrakcji dla dzieci znajdziemy nie tylko puszysty omelet cesarski serwowany praktycznie w każdym schronisku, ale i wesołe wędrówki z alpakami i lamami przez śnieżne krajobrazy.

www.niederoesterreich.at/winterwanderungen i www.niederoesterreich.at/tierischer-winter

❖ Mobilność w Dolnej Austrii

Ekologiczna droga na narty

Do licznych ośrodków narciarskich w Dolnej Austrii wożą narciarzy pociągi i autobusy. Więcej informacji w internecie.

www.niederoesterreich.at/oeffentlich-schnee

Turystyczne i kulturalne linie autobusowe w regionie Semmering-Rax

Semmering i miejscowości u podnóża masywu Rax stanowią latem nie tylko popularne cele wędrówek, ale i scenę ważnych wydarzeń kulturalnych. Aby zachęcić do korzystania z komunikacji publicznej - region leży przy głównej linii kolejowej - od lata 2022 wprowadzono specjalną usługę dla miłośników pieszych wycieczek i kultury. Oprócz regionalnych autobusów mogą oni korzystać ze specjalnych busów na zamówienie. Dla gości nocujących w regionie usługa jest bezpłatna.

www.semmering-rax.com/rufbus

❖ Inicjatywy ekologiczne w Dolnej Austrii

Biohotel Wagner w Semmering

Od 2001 roku hotel Wagner w Semmering jest certyfikowanym „bio-hotelem”, należy więc do pionierów tej grupy. Wszystkie 21 pokoi i wszystkie pozostałe pomieszczenia są wykończone naturalnymi, ekologicznymi materiałami. Dzięki korzystnej lokalizacji goście mogą wygodnie przyjechać pociągiem.

<https://www.panoramahotel-wagner.at>

Green Events: Kazamaty w Wiener Neustadt

W 2019 roku Kazamaty w Wiener Neustadt, stanowiące niegdyś część miejskich fortyfikacji, w ramach przygotowań do wystawy krajowej Dolnej Austrii zostały zrewitalizowane z naciskiem na rozwiązania proekologiczne. Między innymi zazieleniono dach i urządzono tam przestrzeń eventową. Dla Kazamat opracowano także specjalną koncepcję unikania powstawania odpadów i wiele innych działań. Ich dodatkowym walorem jako miejsca wydarzeń są dobre połączenia komunikacją publiczną. Od 2022 roku Kazamaty noszą Austriacki Ekologiczny Znak Jakości i mają certyfikat „Green Location”.

www.kasematten-wn.at

❖ Wiosenne przebudzenie w Dolnej Austrii

Wiosenne wycieczki w Dolnej Austrii

Dzięki łagodnemu klimatowi w Dolnej Austrii wspaniale rosną najróżniejsze owoce. Z winogron w wielu winiarskich regionach powstają pierwszej klasy wina. Gruszki, dereń i morele w rękach tutejszych fachowców zamieniają się w wysokoprocentowe specjały. A gdzie tak dużo roślin, tam - zwłaszcza wiosną - odbywa się uczta dla zmysłów. Warto więc o tej porze roku wybrać się na pieszą lub rowerową wycieczkę do kwitnących dereni w dolinie Pielachtal, kwitnących drzewek morelowych w Wachau albo gruszek w regionie Mostviertel. Idziemy w zielone - to dewiza winnic w regionie Weinviertel. Producenci wina zapraszają na wycieczki w kulinarnej oprawie. Winiarskie regiony celebrować Wiosenne Święto Wina. Świeże specjały i ładne rzeczy można nabyć na wielkanocnych jarmarkach. Koncerty i przedstawienia teatralne wypełniają program Kulturalnej Wiosny.

<https://www.niederoesterreich.at/fruehling>

Kwitnące morele w Wachau

Z Wachau pochodzą nie tylko pierwszej klasy wina. Ten położony w dolinie Dunaju region słynie także ze specjałów z rosnących tam moreli. Owoce te przerabia się na dżemy, likiery i wódki. Morele dodaje się do strudli, tortów i deserowych kreacji. Wielkim wydarzeniem, które co roku przyciąga wielu odwiedzających, jest kwitnienie drzewek morelowych. Od połowy marca do połowy kwietnia tysiące kwitnących drzewek zdobią w Wachau oba brzegi Dunaju. Morze kwiatów najlepiej cieszy oczy podczas spacerów i wędrówek. Dlatego też wytyczono „Morelowy Szlak”. Zaczyna się on w Krems-Angern

i biegnie wzdłuż południowego brzegu Dunaju.

<https://www.donau.com/de/wachau-nibelungengau-kremstal/marillenbluete/>

Tam, gdzie kwitną maki

Wkrótce po zakończeniu wiosennego kwitnienia w Dolnej Austrii nadchodzi kolejne święto barw - od połowy lipca pola szarego maku na południu regionu Waldviertel pokrywają się kwieciami. Spektrum kolorów obejmuje od bieli, przez czerwień, po fiolet. Szczególnie dużo maku rośnie wokół makowej wioski Armschlag. Tutaj też w połowie lipca odbywa się Niedziela Kwitnących Maków z muzyką, tańcami i oczywiście ofertą kulinarną. Specjały z makiem - na przykład bułeczki, torty, knedle, lody makowe, kluski z makiem, ser owczy z pesto z oleju makowego i karp w makowej panierce – ma w swej ofercie przez okrągły rok restauracja Mohnwirt Neuwiesinger w Armschlag.

<https://www.waldviertel.at/naturschauspiel-mohnbluete>

Zrównoważony rozwój w Górnej Austrii

O tym, że Górna Austria w kwestiach zrównoważonego rozwoju i biologicznych upraw pełni pionierską rolę, świadczą inicjatywy takie jak Bioregion Mühlviertel, stowarzyszenie gastronomów Mühlviertler Hoch.Genuss, spółdzielnia zielarska Bio-Kräutergenossenschaft Mühlviertel czy Biohof Geinberg - szklarnia ogrzewana ze źródła geotermalnego, bez emisji dwutlenku węgla. Rosnąca liczba sklepów sprzedających ekologiczne produkty prosto z gospodarstwa podkreśla ten trend. Warto też zauważyć, że coraz większa liczba gastronomów świadomie stawia na zrównoważony rozwój, co spotyka się z powszechną aprobatą.

Jako przykład dobrych praktyk można tu wymienić ekologiczne gospodarstwo Hochhubergut w Aschach an der Steyr, wakacyjne apartamenty „Balthasar Volcano“ w St. Wolfgang nad jeziorem Wolfgangsee i muzeum SCHÜTZ Art, pierwsze na świecie muzeum sztuki w budynku zeroenergetycznym.

www.oberoesterreich.at/nachhaltig.html

❖ Zrównoważona zima w Górnej Austrii

Zimowa cisza

Kto sobie ceni zimową ciszę, w Górnej Austrii znajdzie mnóstwo możliwości, aby się nią cieszyć. Szlaki pieszych wycieczek prowadzą do Parku Narodowego Alp Wapiennych, wyprawy skiturowe na samotne szczyty, zimowe wędrówki przez malownicze krajobrazy. Dla spędzających zimę poza stokami Górna Austria opracowała pod hasłem „My wśród przyrody” zestaw zasad fair play.

www.oberoesterreich.at/aktivitaeten/winter/wintersport.html

❖ Mobilność w Górnej Austrii

Bilet turystyczny na Górną Austrię

„Freizeit-Ticket OÖ“ to dzienny bilet sieciowy, który umożliwia przejazdy wszystkimi środkami komunikacji publicznej w Górnej Austrii. Bilet jest przeznaczony dla maksymalnie 2 osób dorosłych i maksymalnie czwórki dzieci do lat 15 i kosztuje 24,90 euro (stan na: 09/23).

<https://www.ooevv.at/?seite=freizeit-ticket-ooe>

Taksówki zbiorowe

W kilku regionach ofertę komunikacji publicznej uzupełniają latem zbiorowe taksówki. Należą do nich Mondsee-Sammeltaxi we współpracy z Postbus-Shuttle, Traunstein-Taxi oraz Kurtaxi w Bad Schallerbach.

www.postbus.at/de/unsere-leistungen/postbus-shuttle/shuttle-news

<https://traunsee-almтал.salzkammergut.at/anreise-nahverkehr/traunstein-taxi.html>

www.vitalwelt.at/oesterreich-poi/detail/430025017/ortsbus-bad-schallerbach-kurti.html

❖ Inicjatywy ekologiczne w Górnej Austrii

Spektakl natury w Waldkammergut

Pod marką „Naturschauspiel“ - „Spektakl natury” - kryje się całoroczna oferta aktywnych spotkań z przyrodą w Górnej Austrii. W sumie 130 wycieczek z przewodnikiem zachęca do podziwiania małych i wielkich skarbów flory i fauny w 40 wyjątkowych miejscach. Są wśród nich mokradła, rzeki, jeziora, góry, ale i miasta, na przykład Linz. Zależnie od tematu wycieczki jej uczestnicy wędrują z lupą i lornetką lub zajmują się zbieraniem - na przykład ziół.

<https://naturschau.spiel.at>

❖ Ekologiczni hotelarze i producenci w Górnej Austrii

Naturresort IKUNA

IKUNA Naturresort łączy duży przyrodniczy park rozrywki ze suitami tipi i domkami pod rozgwieżdżonym niebem dla chętnych na noclegi. Właściciele IKUNY dużo uwagi poświęcają ekologii. Jest więc w ośrodku dwanaście stacji ładowania pojazdów elektrycznych, własna instalacja fotowoltaiczna, ogrzewanie na pellet i zrębki drzewne oraz stu procentowa e-mobilność na całym terenie parku. Oprócz tego powierzchnia parku nie jest szczelna, lecz wyposażona w przepuszczające wodę podłoże. Dodatkowo, Naturresort zasadził dotychczas około 1500 nowych drzewek i krzewów.

www.ikuna.at

Izolowany korą: Zajazd „Balthasar Volcano“

Dla swojej otwartej w 2021 roku restauracji Max Eisl i Anna Winkler wymyślili nie tylko niezwykłą nazwę, ale i wiele ciekawych, ekologicznych rozwiązań. Zajazd „Balthasar Volcano“ wznosi się na wzgórzu w pobliżu St. Wolfgang. Drewno, szkło i stal to dominujące materiały. Wspólnie ze specjalistą od drewna para poszukiwała materiału izolacyjnego, jak najbardziej przyjaznego dla środowiska. Zdecydowali się w końcu na wykorzystanie kory modrzewia w charakterze zewnętrznej warstwy. Było to pierwsze na świecie zastosowanie takiego rozwiązania. Do izolacji podłóg gospodarze wybrali szkło piankowe, wyprodukowane ze szkła z recydingu. Max Eisl i Anna Winkler również sami wytwarzają prąd, a to dzięki instalacji fotowoltaicznej na dachu. Zajazd „Balthasar Volcano“ został wyróżniony Austriackim Ekologicznym Znakiem Jakości, ma też EU Ecolabel.

www.balthasar-volcano.at

Własna energia wodna: Natur Resort Dietlgut

Na końcu doliny Stodertal, pod szczytami i lesistymi zboczami Gór Martwych, jesienią 2023 roku pierwszych gości przyjął Natur Resort Dietlgut. Zbudowany w 1925 roku dom pierwotnie służył jako domek myśliwski. Z biegiem lat zamienił się w pensjonat ze śniadaniem, potem w hotel. Teraz zmienia się po raz kolejny. W ramach szeroko zakrojonej przebudowy z rodzinnego pensjonatu wyłonił się resort obejmujący 30 pięknie urządzonych apartamentów, z których część ma prywatną saunę, i sześciu leśnych domków o powierzchni mieszkalnej 144 m² każdy, każdy też z sauną i otwartym kominkiem. Regionalne przysmaki oferuje hotelowy sklepik. Woda używana w resorcie pochodzi z własnego źródła. Prądu do całego ośrodka i stacji ładowania pojazdów dostarcza elektrownia na brzegu rzeki Steyr, której źródło bije nieopodal resortu.

www.dietlgut.at

Mühlviertler Hochgenuss

Pod hasłem „Mühlviertler Hochgenuss“ 20 zajazdów i restauracji obiecuje prawdziwe ekologiczne rozkosze podniebienia. Wspólnie ustalone kryteria zobowiązują te lokale na przykład do tego, aby miały w swej ofercie typowe potrawy regionalne i przyrządzały je na bieżąco. Wszystkie używają produktów o sprawdzonej jakości, najlepiej pochodzących z Austrii.

www.hochgenuss.at

Wycieczki po gospodarstwie Geinberg

W maju 2022 roku w miejscowości Geinberg rozpoczęło działalność ekologiczne gospodarstwo - Biohof Geinberg. W szklarni o powierzchni 11 hektarów uprawia się tam warzywa według zasad zgodnych z certyfikacją ekologiczną. Gospodarstwo zaprasza na zakupy do własnego sklepu. Koncepcję gospodarstwa i samą szklarnię producenci prezentują podczas dwugodzinnych wycieczek, które odbywają się w określonych terminach. Ich uczestnicy usłyszą także sporo ciekawych informacji na temat zaopatrzenia w energię, które w pierwszej linii opiera się na geotermii, a także o samowystarczalnym zaopatrzeniu w wodę.

www.biohof-geinberg.at

❖ Wiosenne przebudzenie w Górnej Austrii

Post przygotowuje na wiosnę

Wiele osób korzysta z wiosny, aby nabrać świeżej energii i zrobić coś dobrego dla siebie. Dobrym sposobem, aby pozbyć się zimowego balastu, są głodówki lecznicze. W Górnej Austrii jest osiem wyspecjalizowanych domów uzdrowiskowych i hoteli, które oferują zdrowotne poszczenie pod specjalistyczną opieką. Wybór sięga od klasycznej głodówki leczniczej, przez post zasadowy, po kuracje oczyszczające. W malowniczym miejscu nad rzeką Inn leżą na przykład Kurhaus Schärding i Gesundheitshotel Gugerbauer. W pobliżu Dunaju znajduje się Curhaus Bad Kreuzen, które jest jednocześnie Centrum Tradycyjnej Medycyny Europejskiej. Wszystkich specjalistów oraz praktyczne wskazówki i przepisy można znaleźć na stronie <https://www.oberoesterreich.at/fasten-in-oberoesterreich.html>

Pielgrzymowanie w Górnej Austrii

Kiedy przyroda znowu budzi się do życia, przychodzi też pora na piesze pielgrzymki. Chodzenie budzi siły żywotne i pozwala myślom swobodnie płynąć. Na swój sposób rozkwitająca natura poprawia samopoczucie i budzi uważność wobec piękna przyrody i wobec własnej osoby. W Górnej Austrii szlaków pielgrzymkowych jest wyjątkowo dużo. Land oferuje 21 szlaków o różnej długości, które prowadzą przez pogórze, tereny wysokogórskie, wśród jezior Salzkammergut, a także brzegiem Innu i Dunaju.

<https://www.oberoesterreich.at/wandern/pilgern-in-oberoesterreich.html>

Pełen wrażeń wiosenny dzień w Linzu

Oberösterreich Tourismus zebrał garstkę inspiracji, które pozwolą przeżyć pełen wrażeń wiosenny dzień w Linzu. Wycieczka zaczyna się od śniadania w kawiarni nowoczesnego Muzeum Sztuki Lentos. Po śniadaniu warto się wybrać do samego muzeum, które od 28 marca 2024 prezentuje między innymi wystawę o marszandzie Wolfangu Gurlitcie (do 27 października 2024). Potem można się przejść po sektorze tropikalnym w Ogrodzie Botanicznym. Stamtąd już niedaleko do Katedry Najświętszej Marii Panny - największego kościoła w Austrii. Lista propozycji obejmuje też polecane restauracje i sklepy.

<https://www.oberoesterreich.at/aktivitaeten/fruehling/ein-erlebnisreicher-fruehlingstag-in-linz.html>

Zrównoważony rozwój na Ziemi Salzburskiej

Środowisko naturalne, przyroda i klimat już od dawna są na Ziemi Salzburskiej chronione według ścisłych wytycznych. Co roku land inwestuje w dobrą jakość powietrza około dwóch milionów euro. Na wielu autostradach - zgodnie z ustawą o ochronie przed emisją substancji szkodliwych do powietrza - obowiązuje limit prędkości 80 lub 100 km/h. Również woda należy do najważniejszych zasobów Salzburga. Góry i lodowce to cenne magazyny wody, zależne jednak od sprawnego obiegu. Ze wszystkich rur płynie najlepsza woda, nawet salzburskie jeziora i górskie potoki niemal co do jednego dysponują jakością, która nadaje się do picia.

Drzewa wychwytyją CO₂, dlatego też lasy są prawdziwymi obrońcami klimatu. Ponad połowa powierzchni landu jest na Ziemi Salzburskiej pokryta lasami. Ten las jest nie tylko ważnym źródłem dochodów dla posiadaczy małych powierzchni leśnych, ale również stanowi bezcenną przestrzeń dla wypoczynku. Dowiedziono nawet naukowo, że przebywanie w lesie powoduje, że nasz oddech staje się głębszy, a ciało doskonale się odpręża.

Dla wielu osób zimowy urlop bez jeżdżenia na nartach jest nie do pomyślenia. Ale na Ziemi Salzburskiej także narciarze mogą się oddawać swej pasji bez wyrzutów sumienia. Salzburskie koleje linowe są pionierami w dziedzinie ochrony klimatu i efektywności energetycznej. Schmittenhöhe w Zell am See-Kaprun, ale i Rauriser Hochalmbahn cieszą się zasłużoną opinią prekursorów w kwestiach proekologicznej polityki turystycznej. Dzisiaj na Ziemi Salzburskiej nie trzeba się martwić o środowisko, nawet gdy się szusuje po sztucznym śniegu. Dzięki najnowocześniejszym technikom naśnieżania, które oczywiście dają radę bez jakiegokolwiek chemii, i zbiornikom retencyjnym w górach, topniejący śnieg może powrócić do natury.

www.salzburgerland.com

❖ Zrównoważona zima na Ziemi Salzburskiej

Leoganger Bergbahnen jeżdżą dzięki sile roślin

Koleje linowe Leoganger Bergbahnen odgrywają pionierską rolę w dziedzinie zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów naturalnych. Na zimę 2023/24 Leoganger Bergbahnen zaopatrzyły się w paliwo HVO100. A to oznacza odwrót od paliw kopalnych i ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 90%.

www.saalfelden-leogang.com/nachhaltigkeit-bergbahn

Snow Space Salzburg stawia na paliwa HVO

Od zimy 2023/24 ratraki w ośrodku Snow Space Salzburg są napędzane paliwem HVO, dzięki czemu oszczędzają 90% dwutlenku węgla. Narciarski region obrał sobie też za cel osiągnięcie neutralności klimatycznej w działalności operacyjnej do końca 2024 roku. Aby go zrealizować, stosuje się paliwa e-fuel i rozbudowuje instalacje fotowoltaiczne. Do końca 2028 roku region będzie też produkował więcej energii odnawialnej, niż jej w sumie zużywa. www.shuttleberg.com/de/skigebiet/nachhaltigkeit/

❖ Mobilność na Ziemi Salzburskiej

Snow Space Salzburg promuje dojazd komunikacją publiczną

Dla „Snow Space Salzburg“, związku ośrodków narciarskich we Flachau, Wagrain i St. Johann im Pongau, zrównoważony rozwój ma ogromne znaczenie. We współpracy z ÖBB - kolejami austriackimi - region oferuje pakiet, który obejmuje oprócz biletu na pociąg także skipass, transfer do hotelu i, w razie potrzeby, także sprzęt, a nawet odzież narciarską z wypożyczalni. W granicach regionu kursują bezpłatne skibusy.

greenmountain.snow-space.com/gaesteverhalten

Mobilność w dolinie Gastein

Miejscowości w dolinie Gastein mają połączenie z międzynarodową siecią kolejową, dzięki czemu łatwo do nich dojechać komunikacją publiczną. Oprócz obszernej oferty autobusów liniowych i Citybusów, dolina stawia też na samochody elektryczne z wypożyczalni jako dodatkową opcję mobilności dla turystów. Niektóre samochody elektryczne już są w użyciu. W planie jest stworzenie floty obejmującej 25 pojazdów na terenie całej doliny.

www.gastein.com/urlaub-mit-gutem-gewissen

Lokalne shuttle

Mieszkańcy i turyści w Leogang od jesieni 2022 roku mogą korzystać z busów „Loigom“. Usługa transportu busami jeżdżącymi zależnie od zapotrzebowania uzupełnia istniejącą sieć autobusów liniowych i umożliwia dotarcie do 14 dodatkowych przystanków.

<https://salzburg-verkehr.at/fahrplaene/ods>

Lokalną usługę shuttle oferuje także Werfenweng. Shuttle W³ zabiera turystów z dworca i wiezie do miejsca zakwaterowania. Oprócz tego wozi wycieczkowiczów i wędrowców do wybranych miejsc.

www.werfenweng.eu/urlaub/werfenweng-card/sanfte-mobilitaet/

❖ Inicjatywy ekologiczne na Ziemi Salzburskiej

Nowe siły z Salzkammergut

Od leczniczych sztolni w Gastein po wodospady Krimml - na Ziemi Salzburskiej znajdziecie cały szereg destynacji na ekologiczny i uzdrawiający urlop.

www.salzburgerland.com/de/urlaub-ist-gesund/

Austriacki Ekologiczny Znak Jakości dla regionu Wagrain-Kleinarl

Od czerwca 2023 region Wagrain-Kleinarl nosi Austriacki Ekologiczny Znak Jakości dla destynacji. Znak jakości, którego uzyskanie poprzedził szczegółowy proces certyfikacji, wyróżnia liczne działania, które region podejmuje w imię natury i odpowiedzialności społecznej.

www.wagrain-kleinarl.at/de/wagrain-kleinarl/nachhaltigkeit/pilotpartnerregion-oesterreichisches-umweltzeichen.html

Austriacki Ekologiczny Znak Jakości dla Saalfelden Leogang

Od października 2023 Saalfelden Leogang posiada Austriacki Ekologiczny Znak Jakości. Oprócz tego, Związek Turystyczny Saalfelden-Leogang jest od kwietnia 2023 roku pierwszym na Ziemi Salzburskiej związkiem turystycznym, należącym do Sojuszu Klimatycznego. Związek należy też do respACT. respACT (austrian business council for sustainable development) jest wiodącą w Austrii platformą dla przedsiębiorstw poświęconą celom odpowiedzialnego biznesu (CSR) i zrównoważonego rozwoju.

www.saalfelden-leogang.com/nachhaltigkeit

Pierwsza w Austrii wędrówka śladami zmian klimatu

W Saalfelden-Leogang raz w tygodniu można wziąć udział w podróży w czasie - śladami lodu, wody i zmian. Wycieczka z przewodnikiem trwa około trzech godzin, poświęconych skutkom zmian klimatu. Celem projektu jest przekazywanie wiedzy na temat przyrody i klimatu, zwrócenie uwagi na widoczne efekty zmian klimatu i uświadomienie przyszłych wyzwań.

www.saalfelden-leogang.com/de/service-info/nachhaltiges/klimawanderung

❖ **Ekologiczni hotelarze i producenci na Ziemi Salzburskiej**

Dużo wrażeń z urlopu - mały ślad węglowy

Którzy gospodarze są szczególnie zaangażowani w inicjatywy ekologiczne? Ta strona internetowa prezentuje najbardziej ekologiczne hotele i zajazdy.

www.salzburgerland.com/de/so-nachhaltig-kann-urlaub-sein/

Alpine Life Resort Lürzerhof

Alpin Life Resort Lürzerhof w Untertauern jest całkowicie samowystarczalny energetycznie. Dzięki jedynej w swoim rodzaju koncepcji zaopatrzenia w wodę, ciepło i prąd hotel korzysta tylko z własnych zasobów.

www.luerzerhof.at/hotel/nachhaltigkeit/

Zeroemisyjna terma: Alpentherme Bad Hofgastein

We współpracy z firmą Siemens, Alpentherme w Bad Hofgastein pracuje nad rozwiązaniami, które utrudniają drogę do bezemisyjnej termy. I tak na przykład zaadaptowano całą hydraulikę systemu grzewczego i wentylację basenów. Dzięki adaptacji hydrauliki możliwe jest wytwarzanie dużej części potrzebnej energii cieplnej przez niskotemperaturowe pompy ciepła. W ten sposób wykorzystuje się odzyskane źródła energii cieplnej i redukuje koszty wytwarzania energii. Już teraz Alpentherme oszczędza co roku 82 000 euro. Jednocześnie osiągnięto redukcję emisji CO₂ w wysokości prawie 370 ton rocznie.

www.alpentherme.com/en/press/Die_Gruene_Therme_Presstext/106

BioArt Campus w Seeham

Od kilkadziesiąt lat Seeham wyróżnia się ekologicznym zaangażowaniem swoich mieszkańców. 80 % rolników gospodaruje tutaj metodami biologicznych upraw. Zrównoważony rozwój jest obecny we wszystkich obszarach społecznego życia. W 2022 roku w Seeham powstał BioArt Campus. Jest on w całości poświęcony tematyce ekologicznego rolnictwa, zrównoważonego rozwoju i przyszłości, w której będą chciały żyć kolejne pokolenia. BioArt Campus mieści pięć manufaktur kulinarnych, pracownię kulinarną, salę konferencyjną, bio-sklep i bio-restaurację. SeminaRIA i warsztaty to okazja, aby naocznie przekonać się, co to znaczy „bio”.

www.bioartcampus.at

Sawa Eco Fashion w Nußdorf am Haunsberg

Kilka lat temu Sabine Wagenhofer przeżyła kryzys zawodowy. Wtedy też na nowo odkryła sztukę przędzenia, której jako dziecko nauczyła się od swojej babci. Wkrótce z samodzielnie uprządzonej wełny zrobiła pierwsze swetry i postanowiła, że całkowicie poświęci się wełnie i związanemu z nią rzemiosłu. Między innymi z tego powodu, że wiele rzeczy, które dzisiaj nosimy, to modele jednorazowego użytku. Sabine Wagenhofer chce temu zjawisku przeciwdziałać wytwarzając ubrania o wysokiej jakości i dużej trwałości. W miejscowości Nußdorf am Haunsberg robi z ręcznie przędzonej, farbowanej naturalnymi barwnikami wełny swetry i kamizelki dla dzieci i dorosłych. Wszystkie surowce pochodzą z najbliższej okolicy, od wełny owczej po wełnę z alpaki. Każda rzecz jest ręcznie wykonana i niepowtarzalna.

www.sawa-ecofashion.at

❖ Wiosenne przebudzenie na Ziemi Salzburskiej

Relaks nad Fuschlsee

Już od połowy maja najodważniejsi pływacy zanurzają się w wody malowniczo położonego jeziora Fuschlsee. Niektórzy zwiedzają jezioro na desce do wiosłowania, a kto nie ma ochoty na kąpiele, może wyruszyć na jeden z licznych szlaków biegnących wokół jeziora wśród pobliskich wzgórz. Znajdzie się też kilka miłych miejsc na małe co nieco. Szczególnie popularna jest położona nad samą wodą, z najlepszym widokiem na zachód słońca, kawiarnia Edenberger.

<https://fuschlsee.salzkammergut.at/>

Wiosenne wędrówki

W marcu i kwietniu wysoko w górach leży jeszcze śnieg. Kto chce wędrować o tej porze roku, wybiera drogi na mniejszych wysokościach. Do „Lisa Müllera” („Müllerfuchs“) w Leogang prowadzi na przykład droga, którą można pokonać w ciągu półtorej godziny. Legenda mówi, że pewien grzeszny Müller odrodził się po swojej śmierci w ciele lisa, którego szczekanie wprawiało w przerażenie całą okolicę - stąd też nazwa „Lisa Müller”. Wędrujący z Wagrain do Edelweißalm maszerują przez modrzewiowy las przez około dwie godziny. Około czterech godzin trwa wędrówka do jeziora Schödersee w dolinie Großarlal.

<https://www.salzburgerland.com/de/magazin/wir-wandern-in-den-fruehling/>

Inspiracje na targach

Świeży i kolorowy - tak prezentuje się wiosną asortyment regionalnych produktów na cotygodniowych targach. Barwne kwiaty, owoce i warzywa można kupić w Salzburgu na kilku targach. W każdy czwartek miłośników zakupów przyciąga na Plac Mirabell targ pod nazwą „Salzburger Schranne“. Nazwa „Schranne” pochodzi od magazynów zboża, które niegdyś mieściły się w budynkach otaczających Plac Mirabell. Od poniedziałku do soboty żywność i produkty z regionu oferuje Grünmarkt. W każdy piątek na Kajetanerplatz gości targ żywności bio.

<https://www.salzburg-fibel.at/wochenmaerkte-in-salzburg/>

Wędrówka do ostatniej zamieszkałej pustelni w Europie

Na północ od Saalfelden, powyżej Zamku Lichtenfels, na wysokości 1006 metrów wznosi się, przytulona do skały, lśniąco biała kaplica. To pustelnia, ostatnie zamieszkałe eremitorium w Europie. Naturalna jaskinia w skale w XVII wieku została rozbudowana i powstała w niej kaplica. Ówczesny pustelnik urządził sobie celę w skale na Palfen. Okoliczni mieszkańcy cenią to spokojne miejsce jako „oazę spokoju dla duszy” i chętnie przybywają tutaj, aby nabrać nowej energii. Do pustelni można dotrzeć łatwym pieszym szlakiem, z którego rozciągają się fantastyczne widoki na Saalfelden i okoliczne góry. Samego pustelnika najłatwiej jest spotkać od kwietnia do listopada.

www.saalfelden-leogang.com/de/region-erleben/ausflugsziele/einsiedelei-in-saalfelden

Zrównoważony rozwój w Styrii

W Zielonym Sercu Austrii już od dawna na wielu obszarach pracuje się w duchu zrównoważonego rozwoju - z odpowiedzialności wobec natury i przyszłych pokoleń. Ważną rolę odgrywa tutaj także fakt, że Styria ma wiele zasługujących na ochronę obszarów przyrodniczych. 62% obszaru landu zajmują lasy, co czyni Styrię najbardziej zalesionym krajem związkowym w Austrii. Więcej informacji na temat ekologicznej mobilności, pionierów zrównoważonego rozwoju i firm wyróżnionych Austriackim Ekologicznym Znakiem Jakości można znaleźć na stronie www.steiermark.com/de/Urlaub-planen/Nachhaltiger-Urlaub.

❖ Zrównoważona zima w Styrii

Co robić zimą?

Do najróżniejszych aktywności zimą - od wędrówek na raketach śnieżnych, przez zimowe wycieczki po mieście, aż po kurs gotowania w wiejskiej kuchni - zachęca dwanaście miejscowości w Styrii.

www.steiermark.com/de/Steiermark/Aktiv-in-der-Natur/Winterfrische

Samowystarczalne energetycznie sztuczne naśnieżanie na Riesneralm

Dalekowzroczej inwestycji dokonały koleje linowe Riesneralm Bergbahnen. Zamiast zbiornika retencyjnego do naśnieżania tras narciarskich zimą 2019/20 zbudowały elektrownię wodną, podłączoną do systemu rur istniejącej już instalacji naśnieżającej. W ten sposób system ten produkuje zarówno śnieg, jak i prąd. Ze sprzedaży prądu - bo wytwarzane jest dwa i pół raza więcej energii elektrycznej, niż koleje potrzebują do pracy i naśnieżania - zwróci się koszt budowy elektrowni. System ma przyczynić się do zapewnienia ośrodkowi narciarskiemu Riesneralm samowystarczalności energetycznej.

<https://www.riesneralm.at>

❖ Mobilność w Styrii

Regionalne usługi transportowe

- W aglomeracji Grazu działa GUSTmobil, który przez cały rok podwozi urlopowiczów do centrum Grazu.
<https://istmobil.at/istmobil-regionen/gustmobil>
- W południowej Styrii kursują WEINmobil i Gamlitzer Gasttaxi. Podwożą one turystów z miejsc zakwaterowania do restauracji, winiarni i atrakcji turystycznych.
www.steiermark.com/de/Suedsteiermark/Urlaub-planen/Mobilitaet-vor-Ort
- W regionie Schladming-Dachstein jeżdżą skibusy i autobusy turystyczne.
www.schladming-dachstein.at/de/Nachhaltigkeit/Busfahrplan

- Od lipca 2023 działa Salzkammergut Shuttle. Jest to - dodatkowy do istniejącego systemu komunikacji publicznej - system taksówek na telefon, z którego można korzystać przez cały rok, codziennie w godzinach od 7 do 22.

www.steiermark.com/de/Ausseerland-Salzkammergut/Urlaub-planen/Von-A-nach-B-im-Ausseerland

❖ Inicjatywy ekologiczne w Styrii

Schladming-Dachstein

W regionie Schladming-Dachstein do zrównoważonego rozwoju przykładą się wielką wagę. O wszystkich inicjatywach - od przyjaznej dla środowiska mobilności, przez pomiary grubości pokrywy śnieżnej dla zapewnienia celowego naśnieżania, po kwatery wyróżnione Austriackim Ekologicznym Znakiem Jakości - informuje jedna strona internetowa.

www.schladming-dachstein.at/de/Nachhaltigkeit

Region energetyczny Murau

Od 2012 roku Region Energetyczny Murau stawia na odnawialne źródła energii: 89 elektrowni wodnych, 51 elektrociepłowni kogeneracyjnych lub na biomasę, 10 elektrowni wiatrowych i 973 instalacje fotowoltaiczne już dzisiaj produkują trzy razy więcej prądu, niż region jest w stanie zużyć.

www.holzweltmurau.at/energieregionmurau/

❖ Ekologiczni hotelarze i producenci w Styrii

Z geotermią: Rogner Bad Blumau

Thermalbad Rogner Bad Blumau to spełnienie wizji artysty Friedensreicha Hundertwassera o życiu w harmonii i zgodzie z naturą. Ale terma nie tylko optycznie wspaniale harmonizuje z przyrodą. 30% zapotrzebowania na prąd w obiekcie pokrywa energia geotermalna. Od 2020 roku realizowany jest też pilotażowy projekt Aquaponik, który łączy zrównoważoną hodowlę ryb z uprawą ziół i warzyw.

www.blumau.com/ankommen/geothermie.html

Samowystarczalny energetycznie: Hi5-Hotel w Seiersbergu

W miejscowości Seiersberg, dziesięć minut jazdy od Grazu, od czerwca 2022 gości przyjmuje hotel Hi5, oferujący 20 pokoi i 6 apartamentów. Nowy budynek jest samowystarczalny energetycznie i cieszy się sławą pierwszego zeroemisijnego hotelu w Austrii. Pokoje są chłodzone i ogrzewane z zastosowaniem technologii aktywacji rdzenia betonowego. Energii dla tego systemu dostarcza hotelowa kuchnia. Stylistycznie hotel łączy styryjski wdzięk z amerykańską swobodą. Pastelowe kolory ścian, roślinne wzory i łagodne odcienie drewna tworzą odprężającą atmosferę urlopu. Goście hotelu mają do dyspozycji wypożyczalnię e-bike'ów i 8 stacji ładowania. Jest też restauracja, mała strefa wellness, sala konferencyjna, a nawet supermarket. www.hi5-hotel.at

Szlaki wina i trasy tematyczne

Styria ma wyjątkowo dużo kulinarnych skarbów. Do najbardziej znanych należą wina z różnych regionów winiarskich i oczywiście styryjski olej z pestek dyni. Produkty te stanowią motywy przewodnie tematycznych szlaków kulinarnych. Na każdej z takich tras winiarnie, przydrożne gospody, restauracje i manufaktury smaku zachęcają do próbowania specjalności regionu i podpowiadają pomysły na prezenty z podróży. Przez południe kraju biegnie Południowostyryjski Szlak Wina, Szlak Schilchera i Szlak Wina przez Sausal. Warto też wspomnieć o Szlaku Styryjskiego Oleju, przy którym wszystko się kręci wokół „zielonego złota” Styrii - styryjskiego oleju z pestek dyni. Wszystkie te szlaki można pokonać różnymi drogami, również na rowerze czy e-bike’u. Do punktów początkowych oraz wielu innych miejsc można dojechać komunikacją publiczną w korzystnej ryczałtowej cenie lub taksówkami Weinmobil Südsteiermark.

<https://www.steiermark.com/de/Suedsteiermark/Region/Wein-Themenstrassen>

i <https://www.steiermark.com/Suedsteiermark/Weinmobil>

❖ Wiosenne przebudzenie w Styrii

Jak Styria rozkwita

W których zakątkach Styrii wiosenne kwitnienie i zielenienie się zachwyca najbardziej? Steiermark Tourismus przygotowało propozycje najpiękniejszych wycieczek. Wybór sięga od Szlaku Jabłek we wschodniej Styrii, przez wycieczkę do zabytkowych ogrodów Zamku Herberstein, po wiszące ogrody Sulamith w St. Kathrein am Offenegg. Kwiecisty wybór uzupełniają parki zdrowe i ziołowe, a także parki i ogrody w stolicy landu Grazu.

https://www.steiermark.com/de/Magazin/Aufbluehen-in-der-Steiermark_mad_28614720

Praktyczny: interaktywny planer urlopu

Gdzie są w Styrii najpiękniejsze ogrody i parki? Na to pytanie konkretnej odpowiedzi dostarczy interaktywny planer urlopu w Styrii. Zależnie od wybranej kategorii, mapa pokaże też wiele innych, wartych odwiedzenia miejsc, związanych tematycznie z przyrodą i sportem, jedzeniem i piciem, sztuką i kulturą, wellnessem i zdrowiem, a także dostarczy informacji dotyczących mobilności i infrastruktury.

<https://www.steiermark.com/de/Urlaub-planen/Urlaubskonfigurator?location-lat=&location-lng=&search=&filterNaturSport%5B%5D=9363&filterEssenTrinken%5B%5D=&filterKunstKultur%5B%5D=&filterWellnessGesundheit%5B%5D=&filterMobilitaetInfrastruktur%5B%5D=>

Świeże wiosenne powietrze

Propozycje wycieczek dla wszystkich tych urlopowiczów, którzy podczas pieszych lub rowerowych wędrówek w wyjątkowo pięknym otoczeniu chcą zaczerpnąć wiosennego powietrza, można znaleźć na stronie internetowej Steiermark Tourismus. Dobrym pomysłem na pierwszą rowerową wycieczkę będzie biegnący brzegiem rzeki Mury szlak Murradweg. Szlak rowerowy o długości 453 km obejmuje osiem, głównie łagodnych etapów. Łagodnie połađowana Styria Wschodnia zaprasza na przyjazne dla rodzin szlaki piesze. Przyjemnie jest także spędzić ciepłe, wiosenne dni wśród winnic południowej Styrii.

https://www.steiermark.com/de/Magazin/Fruehling-wird-s-Hier-atmet-man-die-beste-Frischluft_mad_27700513

Formuła zielonej siły

„Zielona siła” to nazwa styryjskiego przepisu na szczęście dla wszystkich tych, którzy chcą zrobić coś dobrego dla swojego zdrowia. Gospodarze spod znaku Zielonej Siły - Grünkraft Steiermark - w swych specjalistycznych ofertach wykorzystują leczniczą moc natury i wskazują drogę do odnalezienia wewnętrznej równowagi. Organizują warsztaty, towarzyszą w leśnych kąpielach, zabiegach Kneippa i plenerowej jodze. Niektóre obiekty zapraszają do relaksowania się w wodach termalnych i podczas kojących zabiegów dla zdrowia i urody. W kuchni stawiają na regionalne i sezonowe specjalności.

<https://www.steiermark.com/de/Steiermark/Der-Gesundheit-zuliebe/Gruenkraft-Steiermark>

Wiosenny nastrój w południowej Styrii

Łagodne wzgórza porośnięte winoroślami dominują w krajobrazie południowej Styrii. Region ma mnóstwo pomysłów na przyjemne wiosenne wycieczki, wśród których znajdziemy na przykład taką propozycję, jak „Piknik w winnicy”. Od Wielkanocy można też korzystać z wiosennych pakietów urlopowych i wybierać z szerokiej gamy ciekawych wiosennych aktywności. A ich spektrum tematyczne sięga od przejażdżki traktorem, przez wizyty w manufakturach smaku, w tym w olejarni i destylarni, aż po wędrówki w towarzystwie osłów i kóz.

<https://www.steiermark.com/de/Suedsteiermark/Fruehling>

Zrównoważony rozwój w Tyrolu

Wycieczka z atrakcjami po parku krajobrazowym, wyprawa na raketach śnieżnych w wiosce alpinistycznej, wycieczka komunikacją publiczną, nocleg z zielonym znakiem jakości, restauracje i gastronomowie, którzy dbają o krótkie łańcuchy logistyczne - to tylko niektóre składniki zrównoważonej turystyki w Tyrolu, którą praktykuje coraz więcej firm turystycznych. I którą doceniają goście o zielonych sercach. Wygodna podróż autobusem i pociągiem, noclegi w zajeździe, który z szacunkiem dla tego, co stare, łączy je z nowym, jedzenie w stylu slow food w niektórych schroniskach i restauracjach - dbałość o zasoby idzie w parze ze smakiem i dobrym samopoczuciem. A w otoczeniu natury odpoczywa się ekologicznie, ale i nie bez adrenaliny. Tyrol oferuje wiele sposobów, aby spędzić urlop w zgodzie z naturą i ze sobą samym.

www.tirol.at/reisefuehrer/nachhaltiger-urlaub

❖ Zrównoważona zima w Tyrolu

SkiWelt Wilder Kaiser - Brixental stawia na ekologię

Ośrodek SkiWelt Wilder Kaiser - Brixental nie jeden raz otrzymał już za swe liczne projekty w zakresie ekologii i zrównoważonego rozwoju wyróżnienie dla najbardziej ekologicznego ośrodka narciarskiego na świecie. A to głównie dzięki temu, że cały teren jest w 100% zasilany ekologicznym prądem z tyrolskich elektrowni wodnych. 17 zbiorników retencyjnych pozwala oszczędzać prąd, a do naśnieżania SkiWelt używa wyłącznie wody pitnej.

www.skiwelt.at/de/oekologie-nachhaltigkeit-natur-umweltschutz-skiwelt-wilder-kaiser-brixental-tirol.html

Lodowiec Stubaier - zrównoważony rozwój na co dzień

Koleje linowe Stubaier Gletscherbahnen starają się możliwie oszczędnie obchodzić z przyrodą i dostępnymi zasobami - od celowego zarządzania energią, przez renaturalizację tras narciarskich i zalety zbiorników retencyjnych, aż po ekologiczną mobilność dla turystów i pracowników.

www.stubaier-gletscher.com/skigebiet/nachhaltigkeit/

Zbiorowa taksówka na telefon w Gries

Pierwsza zbiorowa taksówka na telefon w powiecie Imst od grudnia 2022 przez cały rok łączy Gries w dolinie Sulztal z publiczną siecią połączeń, obejmującą całą dolinę Ötztal. Nowy system został zrealizowany dzięki współpracy gmin, Związku Transportowego Tyrolu i kolei linowych Bergbahnen Sölden i Gurgl.

www.laengenfeld.com/de/sommer/alles-ueber-laengenfeld/infrastruktur.html?viewType=detail&itemId=100309

❖ Inicjatywy ekologiczne w Tyrolu

Miejscowości Slow-Tourism w Tyrolu

Dziki wody, samotne szczyty, zaczarowane miejsca - i zero stresu jak okiem sięgnąć. Tyrol jest pełen miejsc jak z podręcznika do slow tourismu. Niektóre skrywają się na końcach cichych dolin, inne tuż przy trasach tranzytowych. Pięć regionów do niespiesznego wypoczyniania poleca strona: www.tirol.at/blog/b-empfehlungen/slow-tourism-hotspots

Zrównoważone mieszkanie

Kto szuka ekologicznego zakwaterowania na urlop w Tyrolu, znajdzie je na stronie: www.tirol.at/urlaub-buchen/nachhaltige-unterkuenfte

Austriacki Ekologiczny Znak Jakości dla regionu Seefeld

Region Seefeld traktuje ochronę środowiska poważnie i z wielkim zaangażowaniem. Wszyscy ważni w tym kontekście aktorzy - od Związku Turystycznego, przez hotelarzy, po zarządzających parkiem krajobrazowym - w ścisłej współpracy i bardzo dokładnie przeanalizowali cele zrównoważonego rozwoju ONZ i zdefiniowali własne. Częścią tej inicjatywy jest projekt „Naprawdę zrównoważony rozwój”. Zachęca on wszystkie firmy branży turystycznej w regionie do realizowania ekologicznych i społecznych procesów udoskonalania. Od maja 2023 region Seefeld nosi Austriacki Ekologiczny Znak Jakości, a w tamtym czasie był on pierwszą destynacją turystyczną, której przyznano to wyróżnienie. Od czerwca 2023 certyfikat ma także Wagrain-Kleinarl na Ziemi Salzburskiej.

Austriacki Ekologiczny Znak Jakości dla destynacji posiadają w Seefeld także „Pionierzy płaskowyżu” („Plateau Pioniere“). Grupa ta liczy ośmioro pionierów i pionierów z kategorii: park krajobrazowy, związek turystyczny i obiekty noclegowe.

Oprócz tego, region Seefeld od wielu lat stawia na zrównoważone zimowe aktywności - szczególnie narciarstwo biegowe, do przebiegnięcia jest tutaj bowiem około 245 km tras. www.seefeld.com i www.seefeld.com/de/oesterreichisches-umweltzeichen-fuer-destinationen.html

Dolina Kaunertal dostępna dla wszystkich

Od wielu lat dolina Kaunertal specjalizuje się w urlopiach bez barier i bez kompromisów. Wiele obiektów noclegowych i sklepów jest dostępnych bez barier. Kto porusza się na wózku lub z wózkiem dziecięcym, może wybierać spośród sześciu szlaków w górskim terenie. Jako łatwa trasa dla wózków oznaczony jest dwukilometrowy szlak przez malownicze torfowiska Piller Moor w Parku Krajobrazowym Kaunergrat. Bez utrudnień można dotrzeć także do platformy widokowej Adlerblick powyżej Feichten. Osoby na wózkach, które chcą bez wysiłku pokonywać wzniesienia, mogą sobie na miejscu wypożyczyć urządzenia pomocnicze Swiss Tracs. Podobnie jak wózki dziecięce, można je transportować kolejkami linowymi.

Za swoje zaangażowanie w sprawy zrównoważonego rozwoju i inkluzywności dolina Kaunertal została w 2021 roku wyróżniona przez Światową Organizację Turystyki Narodów Zjednoczonych (UNWTO) tytułem „Best Tourism Village“.

www.kaunertal.com/de/Nachhaltigkeit/Gelebte-Nachhaltigkeit/Best-Tourism-Village

www.kaunertal.com/de/Ihr-Kaunertal/Barrierefrei/Barrierefrei-urlauben

Muzeum Wsi Tyrolskiej

Jak kiedyś żyły rodziny na wsi i czym się wyróżnia architektura wiejskich zabudowań w różnych regionach Tyrolu? Można się tego dowiedzieć w Muzeum Wsi Tyrolskiej w Kramsach. Około półtoragodzinna wycieczka obejmuje zwiedzanie 37 zabytkowych gospodarstw. O szczegółach informują tablice informacyjne, instalacje video i aplikacja Audio Guide. Muzeum Wsi Tyrolskiej jest otwarte codziennie od 24 marca do końca października 2024.

<https://www.museum-tb.at/>

❖ **Wiosenne przebudzenie w Tyrolu**

Kwitnące ciemierniki w Kufstein

Kufstein to doskonały punkt wyjścia dla wiosennych wędrówek. Aby zobaczyć niezwykle spektakl natury, trzeba odwiedzić miasto nad Innem pod koniec kwietnia / na początku maja. Wtedy to u podnóża sąsiadującej z Kufstein góry kwitną tysiące białych ciemierników. Miłośnicy pieszych wędrówek z pewnością docenią szlak na płaskowyż Steinbergalmen, rozciągający się na poziomie 1200 m n.p.m. Wygodniejszą alternatywą będzie przejazd kolejką Kaiserlift, która ponownie wyruszy w drogę 1 maja 2024.

<https://blog.kufstein.com/de/schneerosenwanderung-brentenjoch.html>

Wiosenne wędrówki w dolinie Gaistal

Płaskowyż Seefeld i Leutasch doskonale się nadają na wiosenne wędrówki. Niezwykle malowniczy szlak biegnie na przykład przez dolinę Gaistal w pobliżu Leutasch.

Pokonanie drogi biegnącej do schroniska Gaistalalm przez rzadkie lasy, z widokiem na rzekę Leutascher Ache, zajmuje około półtorej godziny. Po krótkim odpoczynku, a najlepiej smacznym posiłku, wraca się tą samą drogą do punktu wyjścia.

<https://www.seefeld.com/de/wandertouren-im-gaistal.html>

Zrównoważony rozwój w Vorarlbergu

Zrównoważony rozwój to jeden z filarów Strategii Turystycznej Vorarlbergu 2030. Już od dawna firmy, producenci i rolnicy, a także kooperacje i wiele innych instytucji i osób związanych z turystyką podąża drogą, która chroni zasoby i przyrodę. Dla branży hotelowej i gastronomii oczywiste stało się wykorzystywanie żywności produkowanej w regionie, kiedy tylko jest to możliwe. Efektywność energetyczna na przykład odgrywa we współczesnej architekturze, z której Vorarlberg jest szeroko znany, centralną rolę. Duże znaczenie ma w Vorarlbergu także przyjazna dla klimatu mobilność. Sieć komunikacji publicznej jest doskonale rozbudowana. Latem regionalne karty gościa zastępują bilety w pociągach i autobusach, zimą skipassy umożliwiają bezpłatne przejazdy autobusami liniowymi i skibusami.

www.vorarlberg-tourismus2030.at/kernziel5/

❖ Zrównoważona zima w Vorarlbergu

Lech Zürs am Arlberg

Lech Zürs am Arlberg podejmuje wiele działań, które mają na celu ochronę środowiska. Od wielu lat budynki w Lech i Zürs są ogrzewane energią z elektrowni na biomasę. Ekologiczną mobilność zapewnia latem „niebieska flota”. Turyści mogą sobie wypożyczyć także e-bike’i i hulajnogi elektryczne.

Miejscowość Oberlech jest prawie całkiem wolna od ruchu drogowego. Do miejsc zakwaterowania turyści dojeżdżają kolejką linową. Hotele są zaopatrywane przez podziemny system tuneli. Poruszają się w nich wyłącznie pojazdy elektryczne. Od 2020 roku Ski Zürs AG stawia w 100% na odnawialne źródła energii.

Przedsiębiorstwo zasila wszystkie wyciągi, restauracje w górach i urzędnictwo do sztucznego naśnieżania czystym prądem produkowanym przez elektrownię wodną. Nowością od 2023 roku jest mała elektrownia wodna, która zasila region energią odnawialną i pokrywa około 15% zapotrzebowania na prąd w miejscowości.

www.lechzuers.com/de/guide/nachhaltigkeit

❖ Mobilność w Vorarlbergu

Ekologiczne podróżowanie po Vorarlbergu

Od wielu lat koleje i autobusy w Vorarlbergu są zorganizowane w systemie połączonym i kursują według skoordynowanych rozkładów. Można zwiedzić praktycznie cały land według zasady znanej z autobusów hop on/hop off. Regionalne karty rabatowe, karty gościa, skipasy, a także bilety do niektórych muzeów i wejściówki na imprezy obejmują także przejazdy komunikacją publiczną.

www.vorarlberg.travel/hop-on-hop-off/

Bezpłatne przejazdy autobusami i pociągami w Vorarlbergu

W alpejskim regionie Vorarlbergu wszyscy turyści, którzy przynajmniej raz zanoowali w dolinie Brandnertal, w Bludencji lub w dolinie Klostertal, mogą jeździć bezpłatnie koleją i wszystkimi autobusami w Vorarlbergu. Dzięki temu mogą bez trudu poznawać także inne, położone w pobliżu ośrodki narciarskie, na przykład Montafon czy Arlberg.

www.vorarlberg-alpenregion.at/de/gaestekarten-der-region/mobilitaet-mit-der-gaestekarte.html

Walserbusem przez Kleinwalsertal

Walserbus oferuje gościom doliny Kleinwalsertal wydajny system transportowy, który szybko i bezpiecznie dowiezie ich w dowolne miejsce w obrębie doliny i do Oberstdorfu (D). Walserbus kursuje główną linią komunikacyjną doliny Kleinwalsertal i dojeżdża bocznymi liniami do wszystkich miejscowości. Posiadacze karty gościa doliny mogą korzystać z Walserbusów bezpłatnie.

www.kleinwalsertal.com/de/Aktuelles-Service/Service/Walserbus-und-Allgau-Walser-Card

❖ Inicjatywy ekologiczne w Vorarlbergu

Neutralny dla klimatu: Golm Silvretta Lünensee Tourismus

Spółka „Golm Silvretta Lünensee Tourismus“ z doliny Montafon jest, jak sama twierdzi, pierwszą neutralną dla klimatu destynacją turystyczną w Austrii. Łączy ona tereny góry Golm, Silvretta Bielerhöhe oraz jezioro Lünensee w dolinie Brandnertal. Organizacja chce osiągnąć trzy cele: do 2030 roku emisja dwutlenku węgla ma być obniżona o 62%, e-mobilność konsekwentnie promowana, a wydajność energetyczna będzie się cały czas zwiększać. Szczegółowe informacje i opis działań zostały przedstawione na stronie internetowej.

www.gsl-tourismus.at/de/nachhaltigkeit

„Echt Lech” przedstawia rolnictwo w górach

Aby pokazać, jak wygląda codzienne życie ze zwierzętami na - nierzadko dosyć stromych - górskich zboczach Arlbergu, siedem górskich gospodarstw z Lech, Zug, Oberlech i Zürs połączyło się i założyło stowarzyszenie „Echt Lech“. Pod marką „Echt Lech“ sprzedają swoje specjalności - od świeżego mleka, przez mięso wieprzowe, wołowe i drobiowe, po różnego rodzaju wędliny. Drugim celem tej inicjatywy jest poprawa postrzegania zwierząt i pracy na wsi oraz uświadomienie, na czym polega wysoka jakość produktów rolnych.

<https://echtlech.at/>

PIZ Montafon

Inicjatywa PIZ Montafon została założona w 2022 roku. Sama określa się jako laboratorium przyszłości zrównoważonej turystyki. Za swoje zadanie PIZ Montafon uważa w pierwszej kolejności rozpowszechnianie wiedzy na temat zrównoważonej turystyki. W tym celu chce włączyć w swoje działania firmy turystyczne, aby w ten sposób stworzyć sieć ekspertów i przedstawicieli młodego pokolenia. Wspólnie chcą wypracować konkretne rozwiązania. Przykłady działań zwieńczonych sukcesem mają otworzyć przed regionem nowe szanse.

<https://piz.montafon.at/>

Rezerwat biosfery UNESCO Großes Walsertal

„Korzystać z natury, nie szkodząc jej” - oto dewiza obowiązująca od 2000 roku w dolinie Großes Walsertal. Od tego też roku ta alpejska dolina nosi tytuł rezerwatu biosfery UNESCO. Rezerwaty biosfery to regiony modelowe, w których zachowanie różnorodności biologicznej idzie w parze ze zrównoważonym rozwojem. W zgodzie z tymi założeniami dolina stawia na łagodną turystykę. W 2002 roku inicjatywa otrzymała Europejską Nagrodę Odnowy Wsi, w 2009 EDEN Award jako „European Destination of Excellence“, w 2019 European Energy Award. Poza tym Großes Walsertal jest regionem efektywnym energetycznie o najwyższym osiągalnym statusie e5 i należy do Sojuszu Klimatycznego.

www.grosseswalsertal.at

Rezerwat przyrody Delta Renu

Granica pomiędzy Vorarlbergiem a Szwajcarią przebiega na Renie. W miejscu, gdzie Ren uchodzi do Jeziora Bodeńskiego, przed dokonaną ponad 100 lat temu regulacją, rzeka utworzyła rozległą deltę, która w latach 40. XX wieku została uznana za rezerwat przyrody. Obszar o powierzchni około 200 hektarów, rozciągający się nad Jeziorem Bodeńskim, jest jednym z ważniejszych obszarów podmokłych i terenów lęgowych ptaków w Europie Środkowej. Rozciąga się on wzdłuż brzegu Jeziora Bodeńskiego od miejscowości Hard do granicy szwajcarskiej. Żyje tutaj około 330 rzadkich gatunków ptaków. Naturalne brzegi i rozległe płycizny stanowią tarliska i środowisko życia ryb z Jeziora Bodeńskiego. Przez rezerwat wytyczono szlaki piesze i rowerowe. W niektórych miejscach są także kąpieliska, kilka z nich ma piaszczyste plaże.

www.vorarlberg.travel/rheindelta-bodensee-naturschutzgebiet

#zäm - razem żyjemy w regionie

Region jest atrakcyjny, autentyczny i dobrze się w nim żyje, kiedy branża turystyczna i producenci idealnie się uzupełniają. Inicjatywa #zäm („zäm” znaczy w dialekcie Vorarlbergu razem) daje głos wielu udanym partnerskim kooperacjom w regionie Jeziora Bodeńskiego - Vorarlbergu. Artykuły, zdjęcia, filmy i podcasty pokazują fachowcom z branży turystycznej, ale i innym zainteresowanym osobom, jak firmy turystyczne, producenci i rzemieślnicy wspólnie kształtują wysokiej jakości ofertę regionu nad Jeziorem Bodeńskim - pełną smaku, sezonową i regionalną, pozostającą w zgodzie ze środowiskiem.

www.zaem.at

Neutralna dla klimatu: sieć marketów Sutterlüty

Przedsiębiorstwo handlowe Sutterlüty ma centralę w Lesie Bregenckim. Prowadzi 26 placówek w Vorarlbergu i zatrudnia około 700 pracowników. Dla tej rodzinnej firmy współpraca i relacja z ok. 1500 partnerami z regionu, a także zrównoważony rozwój odgrywają istotną rolę. Na półkach marketów Sutterlüty znajdziemy ok. 3000 produktów z Vorarlbergu i regionu Jeziora Bodeńskiego. Przynoszą one firmie więcej niż jedną trzecią obrotów. Sutterlüty sama buduje swoje sklepy według standardów zielonego budownictwa. Od 1 stycznia 2016 roku działalność Sutterlüty jest neutralna pod względem emisji dwutlenku węgla. To znaczy, że klienci robią zakupy w supermarketach w 100% neutralnych dla klimatu. Firma wyznaczyła sobie cel, aby do 2025 roku zostać supermarketem pozostawiającym najmniejszy ślad ekologiczny.

www.sutterluety.at

Neutralny dla klimatu: Montforthaus Feldkirch

Feldkirch to najbardziej efektywnie energetycznie miasto w Austrii, dwukrotnie wyróżnione nagrodą European Energy Award Gold. Również w centrum kulturalno - kongresowym Montforthaus wszystkie procesy są zoptymalizowane pod kątem zrównoważonego rozwoju. Dzięki wielu wdrożonym działaniom Montforthaus Feldkirch jest, jak sam się określa, pierwszym w Austrii centrum kongresowym z certyfikatem neutralności klimatycznej. Jesienią 2021 roku certyfikowany ClimatePartner obliczył w tym celu emisje CO₂, sprawdził, jak można ich uniknąć i ostatecznie zniwelował to, co pozostało. Chłodzenie i ogrzewanie budynku opiera się na wodach gruntowych. Restauracja korzysta z regionalnych produktów. Lokalizacja z doskonałym dostępem do komunikacji publicznej ułatwia niskoemisyjny dojazd.

www.montforthausfeldkirch.com/de/news/montforthaus-klimaneutral

Neutralny pod względem emisji CO₂: basen w Braz

Od kiedy w 2022 roku odkryty basen w Braz kompletnie odnowił swój system zaopatrzenia w energię, jako pierwsza odkryta pływalnia w Vorarlbergu stał się neutralny pod względem emisji dwutlenku węgla. Instalacja fotowoltaiczna i pompa powietrze - woda zapewniają przyjemną, stałą temperaturę wody i zaopatrują budynki w prąd.

www.vorarlberg-alpenregion.at/de/klostertal/herzlich-willkommen-im-freibad-braz.html

Świadomy ekologicznie Kunsthaus Bregenz

Na początku 2023 roku galeria Kunsthaus Bregenz (KUB), w ramach trwającego od kilku lat programu optymalizacji energetycznej, zastąpiła wszystkie żarówki oświetleniem LED-owym. Tylko na trzech górnych piętrach w nowe żarówki wyposażono 660 lamp. Do tego doszło też oświetlenie dróg ewakuacyjnych i kondygnacji podziemnych. Dzięki tym działaniom i sterowaniu uzależnionemu od ilości światła dziennego Kunsthaus Bregenz ma zamiar oszczędzić do 50% dotychczasowej ilości prądu zużywanej na oświetlenie. Od początku 2024 roku galeria posiada Austriacki Ekologiczny Znak Jakości.

www.kunsthaus-bregenz.at/neuigkeiten/beleuchtungstausch

Jedynie w swoim rodzaju: Muzeum Kobiet w Hittisau

W Hittisau w Lesie Bregenckim znajduje się jedyne Muzeum Kobiet w Austrii. W ramach zmiennych wystaw przedstawia ono środowisko życia i dorobek kulturalny kobiet. Muzeum kieruje uwagę zwłaszcza na partycypację i inkluzywność, chce także za pomocą różnych formatów umożliwić międzypokoleniową edukację. Muzeum Kobiet w Hittisau otrzymało Austriacką Nagrodę Muzealną (2017) i wyróżnienie specjalne Europejskiej Nagrody Muzealnej (2021). Od 2023 roku muzeum ma też Austriacki Ekologiczny Znak Jakości. Inspiracji do wiosennych porządków i wiedzę na temat historii sprzątania dostarcza wystawa „Na błysk. O sprzątaniu - wewnątrz, na zewnątrz, wszędzie”. Można ją oglądać do 27 października 2024 w Muzeum Kobiet w Hittisau i w Lechmuseum w Lech am Arlberg.

www.umweltzeichen.at/de/kultur/museen?cert_number=1328

Werkraum Bregenzerwald

Współczesna architektura Vorarlbergu wyraźnie się wyróżnia. W dużej części jest to zasługa innowacyjnych rzemieślników, przede wszystkim tych zrzeszonych w Werkraum Bregenzerwald. Związek założony w 1999 roku ma na celu promowanie rzemiosła i kultury budowlanej i liczy 95 członków. Od 2013 roku Werkraum Bregenzerwald ma własną siedzibę - Werkraum Haus, zaprojektowany przez słynnego szwajcarskiego architekta Petera Zumthora i wzniesiony przez członków związku. W Werkraum Haus organizowane są zmienne wystawy, odbywają się tam także wydarzenia i programy edukacyjne. Poza tym, Werkraum zainicjował także stworzenie trzyletniej szkoły, która łączy naukę rzemiosła z edukacją szkolną.

www.werkraum.at/

Umgang Bregenzerwald

Niespieszne, a jednocześnie kształtujące są spacery dwunastoma szlakami Umgang Bregenzerwald. Pokonanie tych okrężnych szlaków, prowadzących przez 13 wiosek regionu, zajmuje od 1,5 do 4 godzin. Przy każdym szlaku stoi ok. 10 słupów informacyjnych, które kierują uwagę wędrujących na ciekawe elementy krajobrazu kulturowego, detale rzemieślnicze i ekologiczne i różne aspekty artystycznej, kulinarnej czy turystycznej kreatywności.

www.bregenzerwald.at/umgang

Osobliwość: las przerębowy

W Lesie Bregenckim dominują lasy o strukturze przerębowej. To niezwykle, bo ze wszystkich lasów w Austrii tylko 2% stanowią lasy przerębowe. W oczach niewtajemniczonych osób las przerębowy wygląda jak puszcza. Stare i młode drzewa rosną w nim pozornie tak, jak im się podoba. W Lesie Bregenckim są to głównie jodły pospolite, świerki i buki. W rzeczywistości lasy przerębowe są lasami zagospodarowanymi w sposób celowy, w których rosą drzewa różnych gatunków, wielkości i w różnym wieku.

Zadaniem zarządców lasu jest wycinanie - w umiarkowanym stopniu, ale regularnie - pojedynczych dużych i starych drzew, tak aby w miejscach, gdzie po ich wycięciu dociera światło, mogły wyrosnąć młode. W ten sposób nie trzeba inwestować pracy ani pieniędzy w sadzenie młodych drzew. Las przerębwy odmładza się sam, nazywa się to „odnawianiem naturalnym”. Cięcie przerębwe jest uważane za najwyższy poziom hodowli lasu. Rzecz w tym, że trzeba mieć sporo wiedzy i doświadczenia, aby właściwie uprawiać las przerębwy.

Lasy przerębwe w znaczącym stopniu pomagają zachować różnorodność biologiczną. Poza tym są wyraźnie odporniejsze na oddziaływanie zmian klimatu. Lasy przerębwe lepiej sobie radzą ze szkodliwymi wpływami, takimi jak te powodowane przez suszę, burze i szkodniki, na przykład grzyby czy korniki, niż lasy składające się tylko z jednego gatunku drzewa.

www.bregenzerwald.at/thema/wald/

❖ Ekologiczni hotelarze i producenci w Vorarlbergu

Wzorowe hotele ekologiczne

- **Hotel Lün** w Brand w dolinie Brandnertal należy do pierwszych hoteli, aktywnych w zakresie ochrony klimatu. Hotel jest ogrzewany pelletelem pozyskiwanym z drewna z regionu i od 2019 roku wspiera projekt zalesiania „One Tree Planted”. Od każdej rezerwacji hotel przekazuje na cele projektu kwotę, która stanowi koszt zasadzenia jednego drzewa. Dotychczas zasadzono 4220 drzew (stan na grudzień 2023). Prace budowlane i przebudowy wykonują architekci i rzemieślnicy z regionu. Produkty spożywcze hotel pozyskuje w przeważającej części od producentów z okolicy, którzy mają certyfikaty ekologiczne.
www.hotel-luen.com
- **Hotel Mondschein** w ośrodku Stuben am Arlberg oraz **Mondschein Chalet** mogą się pochwalić kilkoma certyfikatami i wyróżnieniami, między innymi Europejskim Ekologicznym Znakiem Jakości klimaaktiv Gold za zrównoważony rozwój oraz nagrodą „Luxury Ecogreen Hotel-Award” (2020). Od czasu generalnego remontu w roku 2011 hotel stawia na całościową koncepcję ekologiczną. Jej celem jest zmniejszenie śladu ekologicznego pozostawianego przez jednego gościa podczas urlopu o około 80% w stosunku do porównywalnych hoteli czterogwiazdkowych. Hotel Mondschein to wieloletni członek Sojuszu na rzecz Neutralności Klimatycznej 2025. Część emisji CO₂ hotel kompensuje przez wsparcie dla projektu ochrony klimatu myclimate w Nepalu.
www.mondschein.com
- **Naturhotel Chesa Valisa** w dolinie Kleinwalsertal to od 2007 roku certyfikowany bio-hotel. Wówczas było to pierwszy bio-hotel w Vorarlbergu. W związku z tym jego kuchnia stawia w całości na produkty z certyfikatem ekologicznym, które w większości pochodzą z najbliższej okolicy. Raz w tygodniu odbywa się tu „zielony dzień” - albo wieczór - kiedy to hotelowa kuchnia podaje wyłącznie wegetariańskie potrawy. Poza tym Chesa Valisa jest hotelem neutralnym dla klimatu. Prąd jest produkowany przez elektrownię wodną, a także przez własne instalacje solarne i fotowoltaiczne. Budynek jest ogrzewany ciepłem systemowym, wytwarzanym ze zrębków drzewnych

pozyskiwanych z zakładów w dolinie Kleinwalsertal. Ekologiczna, energooszczędna architektura drewniana i zastosowanie naturalnych materiałów, takich jak na przykład glina, zapewniają dobrą atmosferę w pomieszczeniach. Hotel zachęca swoich gości, aby na czas urlopu pozostawili swoje samochody na parkingu. Mniej więcej 80% gości postępuje zgodnie z tą rekomendacją, za co przy odjeździe otrzymują w nagrodę kawałek ekologicznego górskiego sera.

www.naturhotel.at

- Własne warzywa, zioła i owoce uprawiają **Hotel Post Bezau** by Susanne Kaufmann i certyfikowany **Bio-Hotel Schwanen** w Bizau. Ich skarby rosną na należących do hotelu polach i na polach rolników z inicjatywy Rolnictwo Wspierane przez Społeczność, którą wspierają obydwie hotele. Hotel Post Bezau by Susanne Kaufmann opracował też własną linię biodegradowalnych i niezawierających szkodliwych substancji detergentów i środków do prania. Dużą wagę przykładają także do unikania plastikowych odpadów. Ponieważ woda jest do hotelu dostarczana z własnego źródła w Bizau w szklanych butelkach, nie musi pokonywać długich dróg transportowych.

W Bio-Hotelu Schwanen w Bizau kuchnia konsekwentnie stawia na składniki z certyfikatem ekologicznym, najlepiej z najbliższej okolicy. Pracuje też głównie według nauk Hildegardy von Bingen. Dewiza hotelu brzmi: „Reduce to the max“ - ze wszystkiego tylko to, co najważniejsze, a z tego, co najważniejsze, tylko to, co najlepsze. Od końca 2023 roku rozbudowa odnawialnych źródeł energii pozwala na oszczędzenie około 30% zapotrzebowania na energię pierwotną. Oprócz tego fasada i dach budynku zostały pokryte roślinnością.

www.hotelpostbezau.com i <https://biohotel-schwanen.com>

Vetterhof w Lustenau

Na polach gospodarstwa Vetterhof w Lustenau bujnie rosną różne warzywa.

Gospodarstwo z certyfikatem ekologicznym w 2017 roku otrzymało Austriacką Nagrodę Klimatyczną. Skrzynki z warzywami Vetterhof dostarcza w sposób neutralny dla klimatu - na rowerze lub autem elektrycznym.

www.vetterhof.at

Johannes Gassner, masarz z gór

Johannes Gassner spełnił swoje marzenie o produkcji zrównoważonej żywności - prowadzi zakład uboju i rozbioru mięsa w Raggal w Rezerwacie Biosfery UNESCO Großes Walsertal. Szczególną wagę przykładają przy tym do regionalnych, wysokiej jakości produktów, wytwarzanych z poszanowaniem praw zwierząt.

www.derbergmetzger.at

Moorwirte w Krumbach

W Krumbach w Lesie Bregenckim biegnie szlak turystyczny, na którym można zwiedzać miejscowe bagna. Kulinarne przysmaki z bagien to specjalność trzech gastronomów, znanych pod mianem Moorwirte: restauracja Schulhus, Gasthof Adler i Krumbacher Stuba. Rośliny, jagody i zioła z bagien nadają niepowtarzalny smak potrawom i napojom.

www.krumbach.at/Moore_Krumbach/Moorwirte

❖ Wiosenne przebudzenie w Vorarlbergu

Wiosna nad Jeziorem Bodeńskim i w górach

Nad Jeziorem Bodeńskim, które działa jak magazyn ciepła, rozkwitająca natura już od marca zachęca do spacerów i wycieczek rowerowych. Słońce i wiosenne powietrze można chłonąć także w pobliskich górach, gdzie śnieżne połacie stają się coraz mniejsze. Od 29 marca 2024 można się też wybrać w rejs po Jeziorze Bodeńskim.

Pomysły na wiosenne wycieczki przedstawiono na stronie

<https://www.vorarlberg.travel/fruehling/>

Wiosenne wędrówki po Vorarlbergu

Kwiaty kwitną, ptaki śpiewają, przyroda budzi się do nowego życia. Wiosną szczególnie pięknie prezentuje się rezerwat przyrody Delta Renu i europejski obszar chroniony Bangs-Matschels - tam na łąkach rozciągają się fioletowe dywany z kwitnących irysów. Kolorowe kwiecie pokrywa też bagna w Krumbach w Lesie Bregenckim i przełęcz Hörnlepass w dolinie Kleinwalsertal. Przepiękne widoki czekają też na wędrujących z Muttersbergu koło Bludencji, dokąd można wygodnie dojechać kolejką linową, i z Bartholomäbergu w Montafonie.

<https://www.vorarlberg.travel/aktivitaet/13-tipps-fuer-fruehlingswanderungen/>

Park Dzikich Zwierząt w Feldkirch

Wiosną z zimowego snu budzi się też Park Dzikich Zwierząt na górze Ardetzenberg w Feldkirch. Pojawia się w nim sporo młodych zwierząt: warchlaki dzików, małe kozłatka i młode żbiki. Spacer od bramy Churer Tor po schodach Himmelsstiege do ogólnodostępnego, otwartego codziennie parku, trwa około 20 minut.

<https://www.wildpark-feldkirch.at/>

Na poszukiwanie niedźwiedziego czosnku i dzikich ziół

Na dzikich ziołach Petra Manke zna się doskonale. Ziołowa ekspertka mieszka w Hörbranz, kilka kilometrów od Bregencji. Swą wiedzę na temat ziół i dzikich roślin, takich jak na przykład czosnek niedźwiedzi, który bujnie rośnie wiosną, Petra Manke chętnie przekazuje uczestnikom swoich wycieczek. Uczy ich też szukać ziół. Opowiada także o tym, jak działania mają poszczególne rośliny i jak z nich zrobić najlepsze herbatki, przyprawy, maści czy tynktury.

<https://www.natursachen.com/>

Zrównoważony rozwój w Wiedniu

Świadome zakupy, ekologiczne rolnictwo i inteligentna infrastruktura to dowody na to, że w Wiedniu jakość życia i zrównoważony rozwój stanowią jedność. Wiedeń otrzymuje wiele wyróżnień za wysoką jakość życia. W 2023 roku renomowany brytyjski magazyn „Economist“ po raz czwarty uznał Wiedeń za najlepsze do życia miasto świata. Od 2004 roku publikowany raz w roku ranking „Global Liveability Index” przygotowywany przez „Economist Intelligence Unit“ (EIU) cieszy się światowym prestiżem i porównuje 140 wielkich miast z całego świata.

Wiedeń jest pod wieloma względami miastem niezwykłym, ale przede wszystkim bardzo zielonym. Na powierzchni 860 hektarów rozciągają się trzy miejskie gospodarstwa z certyfikatem ekologicznym. Na prawie 600 hektarach rosną winorośle, Wiedeń jest bowiem jedyną europejską stolicą produkującą znaczące ilości wina.

Zarówno mieszkańcy, jak i turyści cenią sobie dużą liczbę parków i terenów rekreacyjnych. Do największych oaz zieleni należy Prater, obejmujący rozległe obszary lasów i łąk. Trasy rowerowe i spacerowe przecinają wyspę na Dunaju, latem do dyspozycji są 42 kilometry plaż. Kawaleczek dalej płynie Stary Dunaj, jego brzegiem biegnie ścieżka rowerowa, są też kąpieliska. Równina zalewowa Lobau, porośnięta lasami łągowymi i bogata w zaciszne miejsca nad wodą, stanowi część Parku Narodowego Łęgów Naddunajskich. Na zachodzie miasta, tam gdzie zaczyna się już Las Wiedeński, również znajdują się ulubione cele wycieczek wszystkich osób, które lubią kontakt z naturą - malownicze winnice i lasy na wiedeńskich górach Cobenzl, Kahlenberg i Leopoldsberg.

Ekologiczne zakupy to w Wiedniu nie problem - wachlarz ofert rozciąga się od mody po żywność. Na zrównoważony rozwój stawia też wiele instytucji kultury. Ekologia odgrywa także istotną rolę dla całego szeregu hoteli.

Więcej informacji na temat zielonego i zrównoważonego Wiednia na stronie:

www.wien.info/de/lebenswertes-wien/nachhaltiges-wien

❖ Mobilność w Wiedniu

System komunikacji publicznej w Wiedniu dociera praktycznie wszędzie, a metro, tramwaje i autobusy kursują na głównych liniach w krótkich odstępach czasu. Oferta biletów obejmuje bilety dzienne i kilkudniowe. Wariantem biletu kilkudniowego jest „Vienna City Card”. Zapewnia ona zniżki na wstęp do wielu muzeów, atrakcji turystycznych, teatrów i rabaty w sklepach, restauracjach i winiarniach. Wiedeńska aplikacja mobilna umożliwia korzystanie z wypożyczalni rowerów. Jest też kilka prywatnych firm, które wypożyczają elektryczne hulajnogi. www.wienerlinien.at

❖ Inicjatywy ekologiczne w Wiedniu

Natura spotyka architekturę

Pokrywanie dachów i fasad domów zielenią ma w Wiedniu długą tradycję. Już w latach 80. XX wieku austriacki artysta Friedensreich Hundertwasser wywołał zdumienie i zachwyt swym bujnie zazielenionym budynkiem Hundertwasserhaus. Kolejne dzieło Hundertwassera, muzeum Kunst Haus Wien, na początku 2024 roku zostało ponownie otwarte po przebudowie. Ten zielony budynek od 5 kwietnia do 14 lipca 2024 będzie gościł Biennale Klimatu w Wiedniu.

Pokryte zielenią dachy i ściany to praktyczne rozwiązania przede wszystkim latem, kiedy to pomagają chłodzić budynek i jego otoczenie. Liczne przykłady zielonych fasad znajdziemy przy Wiener Gürtel - głównej wiedeńskiej arterii, a i centrala magistrackiego Departamentu ds. Zapobiegania Powstawaniu i Segregacji Odpadów w 5. Dzielnicy jest cała w zieleni. Kto natomiast chce kupić rośliny, na Placu św. Szczepana, w kwaciarni „Blumenhaus zum Dom“ i w filiach sieci ogrodniczej Lederleitner znajdzie ich szeroki wybór.

<https://www.wien.info/de/lebenswertes-wien/nachhaltiges-wien/gruene-waende-in-wien-347374>

Zrównoważony rozwój w sztuce i kulturze

- Barwne powierzchnie, nieregularne kształty, kępy bujnie rosnącej roślinności - zaprojektowany przez artystę Friedensreicha Hundertwassera budynek **Kunst Haus Wien** jest niepowtarzalny. Po przebudowie zakończonej na początku 2024 roku Kunst Haus Wien stał się też bardziej przyjazny dla klimatu. Od 5 kwietnia do 14 lipca 2024 będzie się w nim odbywać Biennale Klimatu. www.kunsthausewien.com
- Do przyjaznych dla klimatu miejsc w Wiedniu, takich jak miejska dżungla w Simmering, drugi co do wielkości drewniany budynek na świecie i wielu pokrytych zielenią fasad prowadzą wszystkich zainteresowanych przewodnicy **Austria Guides For Future**[®]. <https://austriaguidesforfuture.at>
- **Spalarnia śmieci Spittelau**, jedna z wizytówek Wiednia, zaprasza do zwiedzania. W budynku z charakterystyczną wieżą, zaprojektowaną przez eko-architekta Friedensreicha Hundertwassera, można poznać proces produkcji ciepła ze śmieci. www.wienenergie.at/privat/erleben/standorte/muellverwertungs-anlage-spittelau

Energia to też sztuka

Dwie wiedeńskie elektrownie nie tylko zaopatrują miasto w czystą energię. Wyróżniają się też fantazyjnym i innowacyjnym designem. Kolorowa wieża spalarni śmieci Spittelau jest widoczna z daleka. Wieżę tę, podobnie jak kolorową fasadę budynku, zaprojektował artysta Friedensreich Hundertwasser po wielkim pożarze w 1989 roku. Spalarnię można też zwiedzać. Spojrzenia przyciąga także Donaukraftwerk Freudenu, jedna z najnowocześniejszych elektrowni przepływowych na świecie. Tam również można się rozejrzeć w ramach zwiedzania z przewodnikiem.

<https://www.wien.info/de/lebenswertes-wien/nachhaltiges-wien/wiener-kraftwerke-365642>

Park narodowy w mieście

Część Parku Narodowego Łęgów Naddunajskich leży na terenie Wiednia. **Lobau**, „dżunglę” wiedeńczyków, można eksplorować indywidualnie i z przewodnikiem.

www.nph-lobau.wien.at

Ekologiczne jarmarki adwentowe i świąteczne

Swobodna atmosfera i lokalne rękodzieło przyciągają odwiedzających kameralne jarmarki designerskie i kreatywne. Podpowiedzi można znaleźć na stronie:

www.energieleben.at/die-top-7-alternative-weihnachtsmaerkte-in-wien/#1

❖ **Ekologiczni hotelarze i producenci w Wiedniu**

Wzorowe hotele ekologiczne

- **Boutiquehotel Stadthalle** to pierwszy miejski hotel z zerowym bilansem energetycznym. Dzięki fotowoltaice, energii słonecznej i świadomemu korzystaniu z energii Boutiquehotel Stadthalle w skali roku produkuje dokładnie tyle energii, ile zużywa. Tylko dzięki rezygnacji z minibarów w pokojach hotel oszczędza około 21,024 ton CO₂ rocznie. Na zielonym dachu i wśród bujnej roślinności na wewnętrznym dziedzińcu hotelowe pszczoły znajdują wystarczające ilości nektaru. Ich miód, podobnie jak wiele innych regionalnych produktów, jest atrakcją oferty bufetu śniadaniowego. Do rzeczy oczywistych należą też konsekwentna segregacja śmieci, używanie oświetlenia LED i oszczędnych słuchawek prysznicowych.
www.hotelstadthalle.at
- Zielona fasada położonego w centrum miasta **hotelu Gilbert** pomaga zredukować poziom hałasu, oczyszczać powietrze i naturalnie chłodzić budynek. Oprócz tego rośliny przyciągają pszczoły i ptaki. Kuchnia zawsze preferuje produkty dostawców z najbliższych okolic. Ogródek ziołowy, pokoje i przestrzenie przystrojone roślinnością podkreślają strategię zrównoważonego rozwoju.
www.hotel-gilbert.at
- **Boutiquehotel Henriette** to podobno pierwszy hotel w Wiedniu, który sporządził bilans dobra wspólnego. Oprócz wyników finansowych bilans dobra wspólnego odzwierciedla zaangażowanie ekologiczne i społeczne. Hotel pod każdym względem stawia na produkty ekologiczne, wolne od chemii sprzątanie pokoi i na regionalne i sezonowe menu ze składników z certyfikatem bio. Ciepło zapewnia pompa ciepła powietrze - powietrze. Od jakiegoś czasu oświetlenie opiera się na technologii LED. Lodówki i minibary są wydajne energetycznie. Kosmetyki z certyfikatem ekologicznym w dozownikach wielokrotnego użytku to kolejny dowód realizacji ekologicznych celów. Hotel wyróżniony Austriackim Ekologicznym Znakiem Jakości i europejskim znakiem Ecolabel w porozumieniu z inicjatywą OekoBusiness Wien wciąż pracuje nad dalszymi działaniami.
www.hotelhenriette.at

- **Hotel The Harmonie Vienna** posiada Austriacki Ekologiczny Znak Jakości, znak EU Ecolabel i znak jakości Fundacji Europejskiego Centrum do Badań nad Alergiami. Do specjalności tego hotelu o ekologicznych ambicjach należy także bufet śniadaniowy, który oferuje dużo dobrego jedzenia z certyfikatem bio i wegańskich przysmaków. Duże wrażenie robi także pokryta zielenią fasada.

www.harmonie-vienna.at

- Otwarty w 2020 roku **hotel Wood** to hotel szczególnie przyjazny dla klimatu. Siedmiopiętrowy budynek mieszczący 50 pokoi został zbudowany z 1500 świerków pozyskanych z lasów, które były hodowane w sposób zrównoważony. Innowacyjna konstrukcja wykonana z prefabrykowanych elementów z litego drewna podkreśla koncepcję hotelu. A celem tej ostatniej jest wprowadzenie do miasta lasu, który uwolni miejskie powietrze od większych ilości dwutlenku węgla. Drewno, którym wykończone są pomieszczenia, również rozciąga w nich leśną atmosferę. Oprócz tego, za każdy wykorzystany pień drzewa zasadzono dwa nowe drzewka w miejscowości Heiligenkreuz w Dolnej Austrii.

<https://numastays.com>

Wiedeńskie bio-kosmetyki

Kosmetyki do pielęgnacji, wyprodukowane według tradycyjnych i ekologicznych receptur, oferuje kilku producentów z Wiednia. Sonja Baldauf wyrabia swoje „Wiedeńskie Mydła” z różnych składników zgodnie z dawną sztuką mydlarską. Wysokiej jakości naturalne kosmetyki i piękne zapachy powstają w „Saint Charles Apothecary & Apothekenwelt” i w Lederhaas Cosmetics. Wyroby różnych producentów i fachowe doradztwo oferuje Naturparfümerie Staudigl.

<https://www.wien.info/de/lebenswertes-wien/nachhaltiges-wien/wiener-bio-kosmetik-365558>

„Hut und Stiel“

Jak hodować boczniki? Startup „Hut und Stiel” („Kapelusz i nóżka”) w ramach warsztatów i wycieczek pokazuje, jak to działa. Innowacyjny zespół startup-u używa jako podłoża zasobu, który w Wiedniu jest dostępny w ogromnych ilościach: fusów z kawy. Dzięki temu każdego dnia tony fusów nie lądują w pojemnikach na śmieci.

www.hutundstiel.at

blün: Zrównoważona hodowla ryb i świeże warzywa z Wiednia

blün – oznacza połączenie blau i grün - niebieskiego z zielonym, ryb z warzywami. Dla założycieli wiedeńskiego startupu blün są to także kolory zrównoważonego rozwoju. Za gospodarstwem, które specjalizuje się w produkcji opierającej się na innowacyjnym systemie recykulacji metodą akwaponiki, stoi czterech młodych rolników z wizją. Ich gospodarstwo jest pierwszą komercyjną uprawą akwaponiczną w Austrii. Można ją zwiedzać z przewodnikiem, po czym zaopatrzyć własną spiżarnię w należącym do gospodarstwa sklepie.

<https://bluen.at/>

Gugumuck: wiedeńskie ślimaki

Ślimaki były kiedyś w austriackiej kuchni powszechnie jadanym przysmakiem, a od XVIII wieku Wiedeń uchodził za prawdziwe ślimakowe królestwo. Andreas Gugumuck na nowo ożywił tę tradycję w swoim gospodarstwie w 10. Dzielnicy Wiednia. Wiedeńskie ślimaki można sobie zamówić w ładnym bistro działającym przy gospodarstwie, z widokiem na ślimakowe pole. Można też liczyć na to, że gospodarz osobiście nas poprowadzi przez wyrefinowane, kilkudaniowe menu. Od maja do października gospodarstwo zaprasza do zwiedzania pola, na którym hodowane są ślimaki, i posłuchania o zrównoważonej hodowli i wizjonerskich koncepcjach Andreasa Gugumucka na temat jedzenia przyszłości. Program wycieczki obejmuje degustację.

<https://gugumuck.com>

ZIRP: owady jako jedzenie

„Cenne dla zdrowia, ekologiczne i smaczne” - jedzenie owadów jest dobre nie tylko dla organizmu, ale i dla planety! Celem działań ZIRP jest promowanie owadów jako źródła białka zwierzęcego i wysokiej jakości żywności z kategorii „superfood”. Kursy gotowania umożliwiają zgłębienie tematu w oparciu o pięciodaniowe owadzie menu i uzyskanie interesującej wiedzy na temat owadów w roli żywności. Kto chce zacząć od małych kroków, może na początek zamówić sobie w sklepie internetowym produkty z cennym owadzym białkiem: od soczystego burgera z owadów, przez proteinowe batony, aż po przekąski.

<https://zirpinsects.com>

❖ Wiosenne przebudzenie w Wiedniu

Wiedeńskie Biennale Klimatu 2024

Od kwietnia do lipca 2024 w Wiedniu będzie się odbywać pierwsze Biennale Klimatu. W tym czasie w kilku lokalizacjach w Wiedniu będzie realizowanych mnóstwo projektów z zakresu sztuki, designu i architektury, które kreatywnie i artystycznie mierzą się z szeroko pojmowaną tematyką klimatu. Oprócz tego przewidziano współpracę pomiędzy artystami i wybranymi wydziałami Magistratu oraz wiedeńskimi przedsiębiorstwami. Centrum Biennale będzie muzeum KUNST HAUS WIEN, które zaprosi do udziału także inne instytucje kulturalne.

www.stadt-wien.at/wien/news/stadt-wien-ruft-klima-biennale-ins-leben.html

Wystawa na temat zmian klimatu

Ochrona klimatu potrzebuje praw rdzennej ludności: Muzeum Techniki w Wiedniu otwiera wiosną 2024 nową stałą wystawę na temat zmian klimatu. W jej ramach będzie można usłyszeć głosy aktywistów ekologicznych i klimatycznych, którzy na różne sposoby angażują się w działania na rzecz ochrony klimatu. Mocnym głosem przemawia zwłaszcza Juma Xipaya, przywódczyni wioski zamieszkałej przez rdzenną ludność Xipaya na obszarze lasów deszczowych wschodniej Amazonii w Brazylii.

www.technischesmuseum.at/tmw-zine/nachhaltigkeits-zine/klimaschutz_braucht_indigene_rechte

Regionalne i sezonowe zakupy na targach

Targi to dla mieszkańców Wiednia ulubione miejsca zakupów. Oferta w tym zakresie jest wszechstronna i w dużej części pochodzi z bliskich okolic, a ceny najczęściej są niższe niż w supermarketach. Wiele z nich jest czynnych codziennie, oprócz niedziel. Na niektórych targach w określone dni tygodnia wybór uzupełniają lokalni rolnicy. Na ich asortyment składają się świeżo zebrane produkty rolne i własnej roboty specjalności. Popularnością cieszy się na przykład targ rolny na Yppenplatz, który w soboty dołącza do targu Brunnenmarkt. Owoce, warzywa, pieczywo, soki i wina można nabyć w soboty na targu na Lange Gasse w 8. Dzielnicy. Na zakupy przed weekendem polecamy Lerchenfelder Bauernmarkt, który odbywa się w piątki. W czwartki zaprasza targ na Margaretenplatz. W centrum miasta, na Freyung, w piątki i w soboty działa targ produktów bio.

<https://www.wien.info/de/essen-trinken/maerkte>